

Framing War and Narrative Agency in Social Media; A Case Study of Mohsen Chavoshi's Instagram Activism in the 12-Day and Ramadan Wars

Ali Vahidi Ferdowsi, Assistant Professor, Department of Communication, Research Institute of Culture, Art and Communication, Tehran, Iran. (Corresponding Author)

Email: alivahidi.f@gmail.com

Fayaz Hasanalizadeh, M.A. in Media Management, Tehran, Iran.

Email: fayaz.alizadeh@gmail.com

Extended Abstract

Introduction: Modern warfare increasingly extends beyond conventional kinetic battlefields into digital and communicative environments where the struggle over meaning, legitimacy, and collective identity takes place. In contemporary Iran, the military confrontations occurring in 1404– specifically the initial 12-Day War commencing at dawn on Khordad 23, 1404, which led to the martyrdom of over a thousand commanders, scientists, and civilians, followed by the 40-day Ramadan War beginning on Esfand 9, 1404, which resulted in the martyrdom of the Leader of the Revolution, military figures, and more than three thousand citizens– threatened the nation's territorial integrity. Within this high-stakes context, social media platforms, particularly Instagram, transformed into vital communicative arenas where media monopolies were decentralized, granting prominent cultural figures direct channels to engage their audiences. While existing international scholarship on celebrity activism predominantly centers on Western, cosmopolitan figures performing performative or institutional philanthropy (such as global poverty relief or environmental advocacy), and domestic communication literature has largely focused on lifestyle micro-celebrities or formal state media framing, significant research gaps remain regarding how prominent indigenous artistic figures construct narrative agency during defensive existential wars. Grounding itself in Stuart Hall's theory of representation– which posits that media do not merely reflect reality but actively produce meaning– and Robert Entman's seminal framing theory– which delineates the selection and salience of specific aspects of perceived reality across four core functions (defining issue, diagnosing causes, making moral judgments, and suggesting remedies)– this study investigates how the celebrated Iranian musician Mohsen Chavoshi framed the military aggression and enacted multimodal narrative agency across his Instagram platform during these two conflicts.

Method: This research adopts a qualitative case study design to conduct an examination of digital war framing. The empirical corpus comprises a total census of all posts published by Mohsen Chavoshi on his official Instagram account during the active periods of the 12-Day War (Khordad 23 to Tir 3, 1404) and the Ramadan War (Esfand 9, 1404 to Farvardin 19, 1405), amounting to seven distinct multimodal units of analysis containing text, visual imagery, and musical/auditory elements. The analytical procedure employs multimodal thematic analysis executed via Wolcott's three-stage framework: Description, Analysis and Interpretation. The analytical architecture utilizes a hybrid deductive–inductive approach. At the macro level, Entman's four functional categories of framing provide a structured deductive matrix; at the micro level, inductive data-driven coding is deployed to allow context-specific nuances to emerge organically from the empirical material. To establish methodological rigor and trustworthiness (validity and reliability), the researchers maintained a comprehensive audit trail detailing all coding iterations and conducted peer debriefing sessions with two independent communication studies experts until full analytical consensus was achieved.

Results: The multimodal thematic network reveals that Chavoshi's communicative output operated as a coherent, multi-layered discursive framework addressing Entman's four core functions: 1. Defining Issue: The

overarching theme constructs the conflict as an "All-out war waged by the enemy against the homeland's existence and identity." Organizing themes highlight grave war crimes and civilian casualties, prominently symbolized by the visual and textual representation of the bombing of the Shajarah Tayyibah primary school in Minab and the tragic death of young schoolgirls. The discourse establishes an irreconcilable ontological divide between the patriotic "Us" and the hostile foreign "Them," framing the war not as a routine geopolitical skirmish, but as a direct threat to the ontological security, sacred soil, and historical continuity of Iran, while explicitly rejecting desertion or national abandonment. 2. Diagnosing Causes: The global theme identifies the etiology of the crisis as "The evil nature of foreign enemies operating alongside the diseased psyche of domestic traitors." Organizing themes dismantle the moral legitimacy of external aggressors, framing them as inherently predatory, deceptive, and warmongering entities driven by animosity toward Iranian independence. Concurrently, internal opposition elements and betrayers are diagnosed through themes of moral degradation, opportunistic betrayal, and weaponized performative humanitarianism, challenging their superficial anti-war rhetoric as covert complicity with foreign aggression. 3. Making Moral Judgments: The discourse mobilizes a distinct ethical hierarchy that "Glorifies divine, religious, and patriotic virtues while condemning demonic vices and treason." Positive moral valuation is ascribed to sacrificial devotion, national steadfastness, anonymous philanthropy, and the personification of the homeland as a vulnerable yet revered "mother." Chavoshi deeply integrates religious motifs—such as invoking the patience and justice of Imam Ali and aligning humanitarian aid with sacred communal practices like the Ghadeer feast. Conversely, moral opprobrium is cast upon the external enemy, subverting their imperial hubris by satirically reducing foreign military might to a fragile, arrogant, and contemptible entity. 4. Suggesting Remedies: The global theme prescribes "Active, comprehensive, and endogenous resilience." This dimension encompasses several key organizing themes: fostering active defense rather than passive despondency; cultivating profound spiritual reliance on God based on Quranic teachings; mobilizing civic solidarity for localized grassroots crowdfunding and mutual humanitarian relief; initiating physical and cultural reconstruction; engaging in active anticipation as a source of historical hope; and actively resisting the adversary's psychological warfare.

Discussion: The empirical findings demonstrate that Mohsen Chavoshi transcended the conventional parameters of celebrity culture, evolving from a standard philanthropic actor or entertainment figure into an "narrative agent" and discursive producer during war. Rather than merely mirroring official state propaganda or adopting detached, Western-style cosmopolitan neutrality, Chavoshi synthesized authentic indigenous cultural, religious, and nationalist symbols to construct an emotionally resonant, collective defensive identity on digital platforms. This investigation expands Entman's framing model in social media environments. Also, this research provides critical insights into the evolving intersections of social media, indigenous celebrity agency, and crisis communication. While the study is methodologically bounded by its single-case qualitative focus on the producer's multimodal texts during the two specified war periods, it establishes a theoretical foundation for future empirical scholarship. Subsequent research is encouraged to examine the audience reception dimension, analyzing through qualitative audience ethnography or quantitative computational sentiment analysis how diverse demographic strata interpret, negotiate, or resist such celebrity war narratives across digital networks.

Keywords: Celebrity activism, framing, representation, Instagram, Mohsen Chavoshi.

Abstract

The present study aims to investigate how local celebrities frame and narrate the war, and focuses on a case study of Mohsen Chavoshi's activism on Instagram. The main issue is how Chavoshi, as a celebrity-social activist, uses the social media capacity of Instagram for activism in the midst of the war and what semantic frameworks he constructs. The theoretical framework of the study is based on the concepts of activism, celebrity, representation, and framing. The research method is a case study using multifaceted thematic analysis that was conducted on Chavoshi's Instagram posts during the 12-day and Ramadan Wars. The findings, based on Entman's four-factor framing model, show that Mohsen Chavoshi formulated the current issue during the war as "a full-scale war of the enemy against the homeland" and, regarding the causes, represents "the evil nature of foreign enemies along with the sick mentality of domestic traitors" as the causes of the war. In terms of moral evaluation, it should be said that Chavoshi celebrates divine and patriotic virtues and negates and rejects demonic and treacherous vices, and ultimately Chavoshi's "solution" for overcoming this war can be formulated in the proposition of "active, all-round and endogenous perseverance." In addition to playing the role of a "benevolent activist" which is usually part of the role-playing of celebrities in social crises, Mohsen Chavoshi also plays a role as a "narrative-making agent" in giving meaning and identity to the 12-day and Ramadan Wars.

چارچوب‌بندی جنگ و عاملیت روایی در رسانه‌های اجتماعی؛ مطالعه موردی کنش‌گری اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

علی وحیدی فردوسی^۱، فیاض حسنعلی‌زاده^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف واکاوی نحوه چارچوب‌بندی و روایت‌سازی جنگ توسط سلبریتی‌های بومی، به مطالعه موردی کنش‌گری محسن چاوشی در ایام جنگ ۱۲ روزه و رمضان در اینستاگرام پرداخته است. مسئله اصلی این است که چاوشی به مثابه یک سلبریتی-کنشگر اجتماعی چگونه از ظرفیت رسانه اجتماعی اینستاگرام برای کنشگری در جنگ بهره می‌گیرد و چه چارچوب‌های معنایی را برمی‌سازد. چهارچوب نظری پژوهش بر مفاهیم کنش‌گری، سلبریتی، بازنمایی و چارچوب‌بندی استوار است. روش تحقیق مطالعه موردی، با بهره‌گیری از تحلیل مضمون چندوجهی است که بر روی پست‌های اینستاگرامی چاوشی در ایام جنگ ۱۲ روزه و رمضان اجرا شده است. یافته‌ها بر اساس مدل چارچوب‌بندی چهارگانه انتمن نشان می‌دهد که محسن چاوشی مسئله جاری در دوران جنگ را «جنگ تمام‌عیار دشمن علیه وطن» صورت‌بندی نموده و «خوی شرور دشمنان خارجی در کنار روان بیمار خائنان داخلی» را به عنوان علل جنگ بازنمایی می‌کند. درخصوص ارزشیابی اخلاقی باید گفت که چاوشی از فضائل الهی و وطن‌پرستانه تجلیل می‌کند و رذائل اهریمنی و خائنانه را نفی و طرد می‌کند و در نهایت «راهکار» چاوشی برای غلبه بر این جنگ در گزاره «استقامت فعال، همه‌جانبه و درون‌زا» قابل صورت‌بندی است. محسن چاوشی علاوه بر ایفای نقش به عنوان یک «کنشگر نیکوکار» که معمولاً جزئی از نقش‌آفرینی سلبریتی‌ها در بحران‌های اجتماعی است، به مثابه یک «عامل روایت‌ساز» در معنا بخشی و هویت‌دهی به جنگ ۱۲ روزه و رمضان نیز ایفای نقش می‌نماید.

واژگان کلیدی

کنش‌گری سلبریتی، چارچوب‌بندی، بازنمایی، اینستاگرام، محسن چاوشی.

^۱ . دکتری فرهنگ و ارتباطات، استادیار پژوهشکده ارتباطات، پژوهشگاه فرهنگ هنر و ارتباطات، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

alivahidi.f@gmail.com

^۲ . کارشناس ارشد مدیریت رسانه، تهران، ایران.

fayaz.alizadeh@gmail.com

مقدمه

دو مرحله تهاجم نظامی علیه ایران در خرداد و اسفند سال ۱۴۰۴ را می‌توان دو گام از یک منازعه تمام‌عیار علیه تمامیت ارضی و هویت ایرانی به حساب آورد که با هدف براندازی حکومت و اشغال سرزمینی طراحی و اجرا شدند. تهاجم نظامی نخست از سحرگاه ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ آغاز شد و پس از ۱۲ روز با شهادت بالغ بر هزار نفر از فرماندهان و دانشمندان و مردم متوقف شد. دومین حمله نظامی نیز از نهم اسفند ۱۴۰۴ آغاز شد و پس از ۴۰ روز با شهادت رهبر انقلاب و جمعی از فرماندهان و بالغ بر سه هزار نفر از مردم در ۱۹ فروردین ۱۴۰۵ با توافق آتش‌بس متوقف شد.

در چنان شرایطی کنش‌گری سلبریتی‌ها و بویژه هنرمندان عرصه موسیقی واجد اهمیت است. آنها با اتکا به «سرمایه توجه»^۱ و ضریب نفوذ بالا در میان مخاطبان و علاقه‌مندان‌شان، از ظرفیت قابل‌توجهی برای جریان‌سازی و برساخت روایت‌های جمعی برخوردارند و در این قبیل بزنگاه‌ها ظرفیت بالقوه‌ای برای جهت‌دهی به احساسات جمعی و تولید گفتمان‌های اجتماعی دارند؛ چرا که طرفداران‌شان نه تنها آثار و محصولات هنری‌شان، بلکه کنش‌های اجتماعی و سیاسی آنها را نیز پذیرا هستند و آنها را مبنای عمل و تحلیل قرار می‌دهند. در این میان، محسن چاوشی (خواننده و ترانه‌سرای ایرانی با ۶/۳ میلیون دنبال‌کننده در اینستاگرام)، بر اساس گونه‌شناسی کریس روجک^۲، نمونه‌ای از یک «سلبریتی اکتسابی» به شمار می‌رود که شهرت خود را به واسطه دستاوردها و مهارت‌های شخصی‌اش در عرصه موسیقی کسب کرده است. مطالعه نحوه صورت‌بندی این دو جنگ در کنش‌های اینستاگرامی او، هم به سبب خاستگاه هنری وی و هم به دلیل گستردگی طیف مخاطبان‌ش، واجد اهمیتی بسزا است. رصدها نشان می‌دهد که ترانه‌های او در میانه هر دو جنگ در عرصه عمومی با اقبال مواجه شده و تلاشی در مسیر الگودهی و دعوت به جهت‌گیری‌های عاطفی و معنایی برای مخاطبان به شمار می‌آید.

انتخاب اینستاگرام به عنوان رسانه اجتماعی هم‌رسان عکس و ویدئو و به مثابه میدان اصلی این پژوهش، به منظور بررسی محتوای منتشرشده در حساب رسمی و تأییدشده‌ی محسن چاوشی صورت گرفته است. هرگاه پیام یک چهره محبوب از مجرای رسانه‌های سنتی و یا دیگر نهادهای غیرمرتبط با او منتقل شود، همواره احتمال پالایش، ممیزی یا تغییر روایت توسط صاحبان آن رسانه‌ها وجود دارد. از این رو، برای مصون ماندن تحلیل‌ها از شائبه اعمال نفوذ در مدیریت پیام، پلتفرمی انتخاب شده است که به سلبریتی منتسب است و با هماهنگی او مدیریت می‌شود. اگرچه باید اذعان داشت که محتوای اینستاگرام لزوماً به معنای دسترسی به روایت کاملاً «بدون واسطه» و شخصی سلبریتی نیست اما صفحه رسمی چاوشی به دلیل تأیید نهایی و انتشار محتوا تحت نظارت او و تیم رسانه‌ای‌اش، معتبرترین بستر موجود برای کاوش در «بازنمایی رسمی کنش‌گری» وی محسوب می‌شود.

در حالی که پژوهش‌های موجود در زمینه سلبریتی‌های ایرانی عمدتاً بر جنبه‌های تجاری، تبلیغاتی یا حاشیه‌های اجتماعی آنان تمرکز داشته‌اند، شکاف تحقیقاتی آشکاری در زمینه بررسی نحوه کنش‌گری آنها در مواجهه با پدیده جنگ و تهاجم خارجی – به مثابه یک امر فراگیر اجتماعی – که در زندگی روزمره ایرانیان دارای اثرات ملموس هست، مشاهده می‌شود و پژوهش نظام‌مندی به تحلیل کنش‌گری چهره‌های هنری و سلبریتی‌های ایرانی در دوران یک بحران اجتماعی فراگیر ملی همچون جنگ نپراخته است. از این رو پژوهش حاضر درصدد است تا این خلأ را با هدف «کشف نحوه کنش‌گری رسانه‌ای و روایی محسن چاوشی به عنوان یک سلبریتی ایرانی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان در شبکه اجتماعی اینستاگرام» پر کند. بر این اساس، تمرکز این مطالعه بر واکاوی ظرفیت‌های او در عرصه «روایت‌سازی» و «بازنمایی کنش‌گری» استوار است؛ تا مشخص گردد او چگونه از یک پلتفرم دیجیتال برای معنابخشی به بحران بهره می‌گیرد. بر این اساس، سوال این است که کنش‌گری چاوشی در اینستاگرام در ایام جنگ ۱۲ روزه و رمضان حاوی چه مضامینی است و چگونه صورت‌بندی می‌شود؟ ضرورت این پژوهش از آن جهت است که بررسی نحوه کنش‌گری یکی از پراقبال‌ترین سلبریتی‌های ایرانی در مواجهه با دو جنگ اخیر علیه کشور می‌تواند به فهم کارکردهای روایت‌سازی و کنش‌گری اجتماعی سلبریتی‌ها در مواجهه با بحران‌های ملی کمک نماید.

پیشینه پژوهش

¹ attention capital

² Chris Rojek

در سال‌های اخیر مطالعات داخلی و خارجی به بررسی نقش فزاینده سلبریتی‌ها و اینفلوئنسرها در کنش‌گری پیرامون مسائل مختلف اجتماعی و سیاسی در جوامع پرداخته‌اند. این پژوهش‌ها نشان می‌دهند که سلبریتی‌ها عمدتاً با بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌های اجتماعی به کنشگرانی اثرگذار در شکل‌دهی به افکار عمومی، برانگیختن همبستگی و حتی جهت‌دهی به گفتمان‌های سیاسی تبدیل شده‌اند. در ادامه به برخی از این مطالعات اشاره شده است.

۱. مطالعات داخلی

مرور مطالعات داخلی نشان می‌دهد که پژوهشگران عمدتاً بر وجه «کنش‌گری نیکوکارانه و مدنی» سلبریتی‌ها و اینفلوئنسرهای ایرانی در پلتفرم اینستاگرام تمرکز داشته‌اند. یافته‌های محققان (مولایی، ۱۳۹۵؛ ذکایی و ویسی، ۱۴۰۲) حاکی از آن است که مشارکت در امور عام‌المنفعه، حمایت از بیماران و اطلاع‌رسانی درباره بحران‌های محیط‌زیستی، به یکی از رویه‌های ثابت در فعالیت رسانه‌ای چهره‌های مشهور تبدیل شده است. این حضور فعال، غالباً کارکردی هویتی دارد؛ به گونه‌ای که «بازنمایی کنش‌گری اجتماعی و سیاسی» به عنوان یکی از الگوهای مسلط خودبازنمایی این افراد در رسانه‌های دیجیتال شناخته می‌شود (اردکانی‌فرد و رضوی‌زاده، ۱۳۹۹). با این وجود، رویکردهای انتقادی (مؤمنی و بهار، ۱۴۰۴) با کاربست مفهوم «جامعه نمایش»، استدلال می‌کنند که این اقدامات حمایتی در مواردی از طریق «ابژه‌سازی افراد نیازمند و نفس فعالیت خیرخواهانه»، صرفاً به ابزاری رسانه‌ای برای برساخت و تثبیت سوژه‌ی «سلبریتی نیکوکار» تقلیل می‌یابند.

۲. مطالعات خارجی

برخی مطالعات اخیر خارجی ابعاد نوظهور، راهبردهای دیجیتال و پویایی‌های قدرت در کنش‌گری فراملی سلبریتی‌ها را واکاوی کرده‌اند. در این راستا، پژوهش‌ها نشان می‌دهند که چگونه سلبریتی‌ها با استفاده از ابزار «چارچوب‌بندی» در پلتفرم‌های دیجیتال، عاملیت^۱ سیاسی و اجتماعی خود را در برابر ساختارهای مسلط بازاریابی می‌کنند (مک‌درمات، ۲۰۲۴) و یا همچون هنرمندان غیرغربی (نظیر گروه BTS) از طریق کنش‌گری شبکه‌ای و بسیج هواداران، چارچوب‌های سنتی حاکمیت جهانی را به چالش می‌کشند (کیم، ۲۰۲۴). از سوی دیگر، نقش این چهره‌ها همواره تقابلی نیست؛ چنان‌که در برخی ساختارها، سلبریتی‌ها در قامت واسطه‌های فرهنگی، ایدئولوژی‌ها و ارزش‌های رسمی مورد تأیید دولت را به روایت‌هایی عاطفی و عامه‌پسند تبدیل کرده و عادی‌سازی می‌کنند (شوئه، ۲۰۲۳). افزون بر این، در سطح تعاملات مخاطبان، یافته‌های کمی (کلوزر، ۲۰۲۵) حاکی از آن است که اگرچه پست‌های سیاسی چهره‌های سرگرمی‌ساز در اینستاگرام معمولاً با افت تعامل مخاطبان مواجه می‌شود، اما این افراد قادرند با کاربست هدفمند احساسات و هیجانات (مثبت و منفی)، سطح درگیری و مشارکت دنبال‌کنندگان را در مسائل سیاسی به طرز چشمگیری ارتقا دهند.

سلبریتی و مفاهیم مشابه

کریس روجک (Rojek, 2001; 2012) سلبریتی‌ها را در سه دسته کلان «انتسابی»^۲ (مبتنی بر تبار و پیوندهای خونی)، «اکتسابی»^۳ (حاصل دستاوردهای شخصی در عرصه‌های عمومی) و «منتسب»^۴ (برساخته‌ی رسانه‌ها و روابط عمومی) طبقه‌بندی می‌کند. وی با اشاره به «سلتویدها»^۵ (شهرت‌های موقت و رسانه‌ای)، استدلال می‌کند که در عصر شبکه‌های اجتماعی، مرزهای این گونه‌شناسی درهم‌آمیخته و چهره‌های معاصر اغلب ترکیبی از این ویژگی‌ها را بازتاب می‌دهند.

^۱ agency

^۲ Ascribed celebrity

^۳ Achieved celebrity

^۴ Attributed celebrity

^۵ Celestoids

مطالعات متأخر، تمایزات ظریفی میان شهرت سنتی و مفاهیم نوظهور دیجیتال (بر اساس مقیاس شهرت، منبع مشروعیت و نوع رابطه با مخاطب) قائل می‌شوند. «میکروسلبیتی»^۱ نه بر مبنای کمیت مخاطبان، بلکه به عنوان راهبردی از خودارائه‌ای تعریف می‌شود که در آن، شهرت از طریق تعامل روزمره، شفافیت و صمیمیت با دنبال‌کنندگان به دست می‌آید. در مقابل، «اینفلوئنسر»^۲ بر توانایی تأثیرگذاری بر نگرش‌ها و رفتارها در حوزه‌های تخصصی (از طریق راهبردهای همذات‌پنداری یا رهبری عقیده) متمرکز است. از سوی دیگر، «بلاگرها»^۳ عمدتاً بر تولید محتوای اصیل، داستان‌سرایی و اشتراک تجربیات زیسته تأکید دارند، هرچند با همگرایی پلتفرم‌ها، مرز آن‌ها با اینفلوئنسرهای متمرکز بر تجاری‌سازی کم‌رنگ شده است (کوهستانی و دیگران، ۱۴۰۲). در نهایت، مفهوم «برند شخصی»^۴ به عنوان لنگرگاه و زیربنای مشترک تمامی این اشکال شهرت دیجیتال عمل می‌کند و ابزاری بنیادین برای خلق تمایز، وفاداری و تولید سرمایه فرهنگی یا اقتصادی به شمار می‌رود (Khamis et al., 2017).

کنش‌گری سلبریتی‌ها^۵

در دهه‌های اخیر، سلبریتی‌ها با اتکا به سرمایه نمادین و پلتفرم‌های گسترده‌ی خود، از عرصه سرگرمی فراتر رفته و به کنش‌گرانی فعال در حوزه‌های اجتماعی و سیاسی بدل شده‌اند. در تحلیل ابعاد این پدیده، می‌توان سه سطح را از یکدیگر متمایز ساخت: نخست «کنش‌گری میدانی و انضمامی» که ناظر بر اقدامات فیزیکی در جهان واقعی است؛ دوم «بازنمایی کنش‌گری» که به انعکاس رسانه‌ای این اقدامات عملی می‌پردازد؛ و سوم «روایت‌سازی یا کنش‌گری گفتمانی» که به معنای استفاده هدفمند از نمادها، کلمات و تولیدات هنری برای برساخت چارچوب‌های شناختی، هویت‌بخشی جمعی و جهت‌دهی عاطفی به افکار عمومی است. در این ساحت گفتمانی، سلبریتی از جایگاه یک «واسطه‌گر فرهنگی»^۶ ارتقا یافته و در قامت یک «عامل روایت‌ساز»^۷ نقش‌آفرینی می‌کند. یانگ (۲۰۱۶) در تبیین این مفهوم استدلال می‌کند که بسط زمانی پست‌های متصل به هم در فضای دیجیتال، عاملیتی روایی خلق می‌کند که پدیده‌ای «برساخته، ماهرانه و جمعی» است. (Yang, 2016, p. 13) بر این اساس، عامل روایت‌ساز کنش‌گری است که رویدادهای بحرانی و پراکنده را در قالب یک کلان‌روایت منسجم و هویت‌ساز صورت‌بندی نموده و چارچوب‌های شناختی مخاطب را مهندسی می‌کند؛ مؤلفه‌ای که کانون اصلی مطالعات مبتنی بر تحلیل محتوای رسانه‌های اجتماعی را تشکیل می‌دهد.

کنش‌گری سلبریتی‌ها در مسائل بشردوستانه

بر اساس داده‌های مراجعی نظیر پایگاه «نگاه به ستارگان»^۸، مشارکت سلبریتی‌ها در مسائل بشردوستانه در غرب، نقشی چندوجهی یافته و از اقدامات نمادین یا حمایت مالی صرف، به پذیرش نقش‌های راهبردی در هیئت‌امنانی سازمان‌های بین‌المللی و استفاده از سرمایه رسانه‌ای برای جلب منابع مالی ارتقا یافته است. جفریز و آلاتسون در بررسی رشد فزاینده‌ی این پدیده، استدلال می‌کنند که بشردوستی سلبریتی‌های امروزی با کمک‌های سنتی متفاوت بوده و شکلی از «نوع‌دوستی نهادی و تجاری‌شده» به خود گرفته است که در آن، سلبریتی‌ها از برند شخصی و ثروت خود برای ترویج سازمان‌های فراملی بهره می‌برند. اگرچه موافقان، این رویه را عامل آگاهی‌بخشی و ترویج شهروندی جهانی می‌دانند، اما منتقدان آن را نوعی «خودنمایی نخبگانی» و «سوداگرایی» می‌خوانند که نابرابری‌های ساختاری را پنهان می‌سازد (Jeffreys & Allatson, 2015).

¹ Micro-celebrity

² Influencer

³ Blogger

⁴ Personal brand

⁵ Celebrity activism

⁶ Cultural Mediator

⁷ Narrative Agent

⁸ Look to the Stars

در بستر شبکه‌های اجتماعی، باسی با بررسی عملکرد اینستاگرامی بیانسه در هدایت بنیاد خیریه‌اش^۱ و حمایت از جنبش‌هایی نظیر «جان سیاهان مهم است»^۲، نشان می‌دهد که پلتفرم رسانه‌ای سلبریتی‌ها ابزاری قدرتمند برای آگاهی‌بخشی است. یافته‌های او حاکی از آن است که کنش‌گری دیجیتال سلبریتی‌ها واجد تأثیرات انضمامی و واقعی است؛ به‌گونه‌ای که یک چهره مشهور می‌تواند از طریق پست‌های اینستاگرامی، ضمن جمع‌آوری میلیون‌ها دلار کمک مالی، پیروان خود را از مخاطبانی منفعل به کنش‌گرانی فعال در میدان اجتماع تبدیل نماید (Bussie, 2018).

کنش‌گری سلبریتی‌ها در جنگ

در عصر دیجیتال، سلبریتی‌ها با اتکا به شبکه‌های اجتماعی، نقشی دوگانه در منازعات ایفا می‌کنند: از یک سو با جلب توجه عمومی، در تسهیل کمک‌رسانی و فشار بین‌المللی مداخله مدنی دارند و از سوی دیگر، روایت‌های احساسی و جهت‌دهنده‌ای از واقعیت‌های پیچیده ژئوپلیتیکی برمی‌سازند. پژوهشگران ابعاد گوناگون این «رسانه‌ای شدن کنش‌گری» را واکاوی کرده‌اند: میازویچ^۳ با مطالعه آلا پوگاچوا^۴ در جنگ روسیه و اوکراین، نشان می‌دهد که وی چگونه با اتکا به سرمایه نمادین^۵ و فرهنگی^۶ و با حداقل کنش‌های اینستاگرامی، به مثابه یک «واسطه‌گر فرهنگی» عمل کرد. او با اتخاذ سبک ارتباطی استراتژیک، زبان‌محور و کنایه‌آمیز، به جای اشخاص، مستقیماً ساختارهای قدرت را هدف قرار داد و توانست به عنوان «قطب‌نمای جامعه»، صدای مخالفان جنگ را بازتاب داده و شکلی از مقاومت نمادین را خلق کند (Miazhevich, 2025).

در بافتاری تاریخی‌تر، اولواج^۷ در تحلیل تحول هنری پل رابسون در جریان جنگ داخلی اسپانیا، بیان می‌کند که چگونه این بحران، او را به هنرمندی متعهد بدل ساخت. رابسون با تغییر شیوه اجرایی خود – شامل بازنویسی تصنیف‌ها با اشعار اعتراضی، دعوت به همخوانی و استفاده از لحن خشن – مؤلفه‌هایی چون همبستگی طبقاتی و نژادی و اعتراض ضدفاشیستی را در هم آمیخت و پایه‌گذار سبک نوینی از «آواز سیاسی» شد (Olwage, 2021).

تسالیکی^۸ و همکاران نیز در بررسی انتقادی کنش‌گری فراملی سلبریتی‌ها در سیاست جهانی، ضمن اذعان به ظرفیت آنان در برجسته‌سازی بحران‌ها، چالش‌هایی نظیر فقدان مشروعیت دموکراتیک و تأثیر محدود بر سیاست‌گذاری‌ها را مطرح می‌کنند. در فصل سوم همین کتاب، آنیکا برگمن رزاموند با بررسی مخالفت سلبریتی‌های آمریکایی با جنگ عراق، کنش‌گری آنان را در نقطه تقاطع دو رویکرد «جهان‌وطن‌گرایی»^۹ (تعهد اخلاقی به همه انسان‌ها و محکومیت تلفات غیرنظامی) و «جماعت‌گرایی»^{۱۰} (وفاداری به قانون اساسی و سربازان خودی) تحلیل می‌کند. وی نتیجه می‌گیرد که این چهره‌ها در تلاش‌اند خوانشی جایگزین از میهن‌پرستی ارائه دهند که در آن، نقد سیاست‌های جنگی نه یک خیانت، بلکه وظیفه اخلاقی شهروند آگاه تلقی می‌شود (Tsaliki, et al., 2011).

اینستاگرام

شبکه‌های اجتماعی به عنوان سرویس‌های مبتنی بر وب برای خلق نیمرخ عمومی و شبکه‌سازی ارتباطی کاربران تعریف می‌شوند (boyd & Ellison, 2007, p. 211). در جامعه امروز ایران، اینستاگرام با محوریت اشتراک‌گذاری محتوای دیداری و متنی، رسانه‌ای است که نقش مهمی در سازمان‌دهی آگاهی و شناخت کاربران نسبت به سلبریتی‌ها ایفا می‌کند (محمودی، ۱۴۰۴).

¹ BeyGood

² Black Lives Matter

³ Miazhevich

⁴ Alla Pugacheva

⁵ Symbolic capital

⁶ Cultural capital

⁷ Olwage

⁸ Tsaliki

⁹ Cosmopolitanism

¹⁰ Communitarianism

ص ۶۵). این پلتفرم با امکاناتی نظیر هشتگ‌گذاری و کاربری آسان، به محملی فراگیر برای ترویج عقاید و الگوپذیری از سبک زندگی چهره‌های مشهور بدل شده است (عباسی، جعفری، ۱۳۹۹، صص ۳۵-۳۴). اهمیت راهبردی اینستاگرام در این است که انحصار رسانه‌های رسمی را شکسته و به هر سلبریتی امکان می‌دهد تا از طریق یک «رسانه شخصی»، هویتی بدون واسطه از خود بر ساخت کرده و مستقیماً با افکار عمومی و جامعه تعامل داشته باشد (اردکانی‌فرد، رضوی‌زاده، ۱۳۹۹، صص ۲۲۱-۲۲۰).

نظریه بازنمایی

استوارت هال^۱ بازنمایی را فرآیند استفاده از زبان برای تولید و تبادل معنا در یک فرهنگ می‌داند؛ نظامی که معنا به واسطه آن شکل می‌گیرد (مهدی‌زاده، ۱۳۸۷، ص ۲۲). از این منظر، اگرچه جهان مادی واقعاً وجود دارد، اما پدیده‌ها تنها زمانی به واقعیت بدل می‌شوند که از طریق فرآیند بازنمایی به آن‌ها معنا داده شود (معمدنژاد، مهدی‌زاده، ۱۳۸۵، ص ۳). این معناسازی از طریق ورود پدیده‌ها به عرصه «زبان» اتفاق می‌افتد؛ زبانی که در معنای جامع خود صرفاً کلمات نیست، بلکه نوشتار، گفتار، تصویر، موسیقی، داستان‌ها و روش‌های طبقه‌بندی را دربرمی‌گیرد که ما از طریق آن‌ها به جهان ارزش و معنا می‌بخشیم (محمداپور، ۱۳۹۰، ص ۱۲۱).

هال در میان رویکردهای سه‌گانه به بازنمایی (بازتابی، تعمیدی و برساخت‌گرا)، بر رهیافت برساخت‌گرا تأکید می‌ورزد. بر اساس این رویکرد، رسانه‌ها سازنده‌ی فعال واقعیت‌اند و معانی را از طریق سیستم‌های نشانه‌شناختی و گفتمان‌ها تولید می‌کنند تا هژمونی را تقویت یا به چالش بکشند. در واقع، معنا ویژگی ذاتی اشیاء نیست، بلکه محصول فرآیندهای فرهنگی و اجتماعی بازیگران زبانی است که از چارچوب‌های مفهومی برای معنادار ساختن جهان بهره می‌برند (Hall, 1997).

نظریه چارچوب‌بندی

چارچوب‌ها اصول سازمان‌دهنده و الگوهای مقاوم شناخت، انتخاب و حذفی هستند که به‌طور نمادین جهان اجتماعی را ساختار می‌بخشند. رسانه‌ها از طریق خلق و انتقال این چارچوب‌ها، اتفاقات فاقد نظم را به رویدادهایی معنادار و قابل تشخیص تبدیل می‌کنند (اجاق، ۱۴۰۱، صص ۷۷-۷۸).

انتمن^۲ چارچوب‌بندی^۳ را به مثابه «گزینش برخی جنبه‌های یک واقعیت درک‌شده و برجسته‌تر کردن آن‌ها در یک متن ارتباطی» تعریف می‌کند (Entman, 2008, p.90). چارچوب‌بندی تفاوت بنیادینی با برجسته‌سازی^۴ و آماده‌سازی^۵ دارد؛ زیرا در چارچوب‌بندی پرسش این است که مخاطبان «چگونه درباره مسئله بیندیشند» (Scheufele & Tewksbury, 2007, p.6). به عبارت دیگر، برجسته‌سازی و آماده‌سازی به «اینکه آیا درباره یک مسئله می‌اندیشیم» مربوط می‌شوند، در حالی که چارچوب‌بندی به «چگونگی اندیشیدن درباره آن مسئله» می‌پردازد (افخمی، زابلی‌زاده، ۱۳۹۲، ص ۱۰).

به اعتقاد انتمن، چارچوب‌ها از طریق حضور یا غیاب کلیدواژه‌ها، عبارات قالبی و تصاویر در متن، چهار کارکرد اصلی دارند: «تعریف مسئله»^۶ (سنجش عملکرد و هزینه‌های عامل علی)؛ «تشخیص علل»^۷ (شناسایی نیروهای ایجادکننده)؛ «ارزشیابی اخلاقی»^۸ (قضاوت عاملان و پیامدها)؛ و «توصیه به راهکار»^۹ (ارائه درمان و پیش‌بینی نتایج) (Entman, 1993, pp.52-53). بر همین اساس تحلیل چارچوب‌ها تنها به کشف عناصر حاضر در متن محدود نمی‌شود، بلکه واکاوی «غیاب» و سکوت‌های معناداری را می‌طلبد که نشان می‌دهند یک کنش‌گر چگونه اولویت‌های گفتمانی خود را برای مدیریت بحران تنظیم می‌کند.

¹ Stuart Hall

² Robert M. Entman

³ framing

⁴ agenda setting

⁵ priming

⁶ problem definition

⁷ causal diagnosis

⁸ moral evaluation

⁹ treatment recommendation

با مرور انتقادی پیشینه پژوهش می‌توان دریافت که اگرچه مطالعات متعددی به صورت مجزا به بررسی «کنش‌گری سلبریتی‌ها»، «چارچوب‌بندی بحران» و «تحلیل رسانه‌های اجتماعی» پرداخته‌اند، اما نقطه تلاقی این حوزه‌ها همچنان با یک خلأ نظری و تجربی جدی مواجه است. نخست آنکه در ادبیات «کنش‌گری سلبریتی»، تمرکز عمده بر اقدامات بشردوستانه، فعالیت‌های محیط‌زیستی یا ژست‌های جهان‌وطنانه^۱ در جوامع غربی بوده است و نقش سلبریتی‌های بومی در قامت «عامل روایت‌ساز» در متن یک نبرد تدافعی و موجودیتی، کمتر واکاوی شده است. دوم آنکه مطالعات «چارچوب‌بندی جنگ» غالباً بر گفتمان رسانه‌های رسمی، خبرگزاری‌ها و نخبگان سیاسی متمرکز بوده‌اند و نقش شبکه‌های اجتماعی سلبریتی‌ها به عنوان میدان‌های جایگزین برای قاب‌بندی بحران مغفول مانده است. در نهایت فقدان پژوهشی که نحوه درهم‌تنیدگی «روایت‌سازی چندوجهی» (تلفیق ارگانیک متن، موسیقی و تصویر در پلتفرم اینستاگرام) را برای گفتمان‌سازی و روایت‌پردازی در زمانه جنگ تحلیل کند، کاملاً مشهود است. پژوهش حاضر دقیقاً با هدف پر کردن این خلأ سه‌گانه طراحی شده است؛ این مطالعه تلاش می‌کند با بررسی کنش‌های محسن چاوشی در فضای اینستاگرام، نشان دهد که چگونه یک سلبریتی می‌تواند با عبور از نقش سنتی واسطه‌گری، از طریق یک چارچوب‌بندی، به عنصری برای انسجام‌بخشی هویتی و مقاومت جماعت‌گرایانه در شرایط اضطراب ملی بدل شود.

روش پژوهش

پژوهش کیفی حاضر با روش «مطالعه موردی»^۲ انجام شده است؛ روشی که برای شناخت عمیق یک پدیده ملموس و بررسی فرآیندهای مرتبط با آن در شرایط دگرگونی‌های ساختی به کار می‌رود (ساروخانی، ۱۳۸۸، ص ۲۹۹). هدف این مطالعه، تحلیل نحوه کنش‌گری اینستاگرامی محسن چاوشی در دو بازه زمانی «جنگ ۱۲ روزه» (۲۳ خرداد تا ۳ تیر ۱۴۰۴) و «جنگ رمضان» (۹ اسفند ۱۴۰۴ تا ۱۹ فروردین ۱۴۰۵) است که طی آن، تمام هفت پست منتشرشده توسط وی (به روش تمام‌شماری) مورد بررسی قرار گرفت و هر پست به عنوان یک «واحد تحلیل» در نظر گرفته شد.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از رویکرد «تحلیل مضمون چندوجهی»^۳ با بهره‌گیری از شیوه ولکات^۴ استفاده شده است. مضمون^۵، ایده اصلی و پیامی است که متن پیرامون مناسبات انسانی القا می‌کند (آسابرگر، ۱۳۸۰، ص ۸۴؛ سیلوربلات، ۱۳۹۳، ص ۲۴۷). تحلیل مضمون مبتنی بر استقرای تحلیلی است و مضامین مستقیماً از دل داده‌ها نشأت می‌گیرند (محمدپور، ۱۳۹۰، ص ۶۶).

ویژگی بارز این پژوهش، بهره‌گیری از رویکرد ترکیبی «قیاسی-استقرایی» است. در سطح کلان (قیاسی)، مدل چهارگانه انتمن در نظریه چارچوب‌بندی شامل چهار مقوله «تعریف مسئله، تشخیص علل، ارزشیابی اخلاقی و توصیه به راهکار» به عنوان قالب‌های پیشینی تعیین شدند. اما در سطح خرد (استقرایی)، داده‌های چندوجهی پست‌ها به صورت داده‌بنیاد کدگذاری شدند تا مضامین از بطن متن استخراج شده و سپس در درون آن چهار مقوله کلان جای‌گذاری شوند.

مراحل اجرایی استخراج و تحلیل مضامین در سه گام انجام گرفت:

گام اول (توصیف): پس از پیاده‌سازی متون، ترانه‌ها، کپشن‌ها و عناصر بصری و شنیداری پست‌ها، داده‌هایی که بر ابعاد نظریه انتمن دلالت داشتند تفکیک شدند. هدف در این مرحله، استخراج استقرایی «مضامین پایه»^۶ از دل داده‌های چندوجهی و دسته‌بندی آن‌ها ذیل مقولات چهارگانه انتمن بود تا حتی‌المقدور هیچ داده‌ی معناداری از چرخه تحلیل حذف نشود.

^۱ Cosmopolitan

^۲ Case study

^۳ Multimodal Thematic Analysis

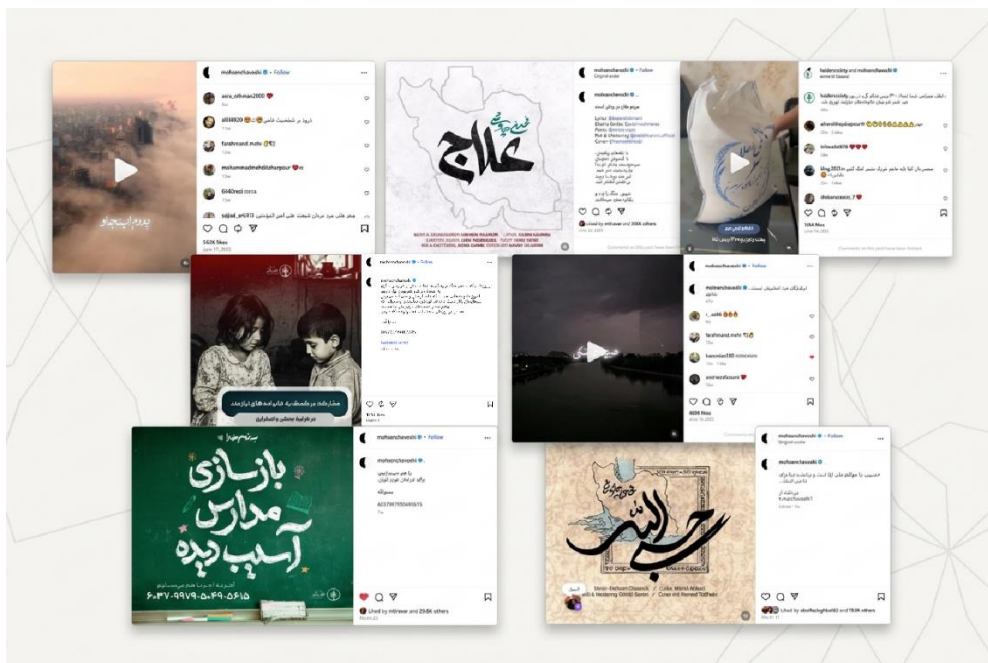
^۴ Wolcott

^۵ Theme

^۶ Basic

گام دوم (تحلیل): با سازماندهی و مقوله‌بندی مضامین پایه، شبکه‌ای از مضامین «سازمان‌دهنده»^۱ و «فراگیر»^۲ خلق شد؛ به‌نحوی که برای هر یک از چهار بُعد نظریه انتمن (مسئله، علل، اخلاق، راهکار)، یک مضمون فراگیر استخراج گردید که توسط چندین مضمون سازمان‌دهنده و پایه پشتیبانی می‌شد.

گام سوم (تفسیر): در این مرحله، نحوه ارتباط میان مضامین فراگیر و سازمان‌دهنده تفسیر و تشریح شد. به‌منظور تضمین کیفیت یافته‌ها در این مطالعه کیفی، برای تأمین پایایی از تکنیک «مستندسازی مسیر پژوهش»^۳ بهره گرفته شد؛ به‌طوری‌که فرآیند استنتاجی تبدیل داده‌های خام به مضامین، به‌طور شفاف در قالب جداول کدگذاری ثبت گردید تا قابلیت ممیزی گام به گام فراهم شود. افزون بر این، برای افزایش اعتبار (روایی) از تکنیک «ارزیابی همگان»^۴ استفاده شد؛ بدین ترتیب که جداول کدگذاری و شبکه مضامین در اختیار دو کارشناس مسلط به ارتباطات قرار گرفت. در موارد بروز اختلاف نظر میان کدهای محقق و ارزیابان (به‌ویژه در تفسیر دلالت‌های ضمنی)، جلسات بحث انتقادی تا حصول «اجماع و توافق تحلیلی» برگزار گردید و پس از اعمال بازخوردها، شبکه مضامین تثبیت شد (محم‌پور، ۱۳۹۰). اتکای مستمر به شواهد و نقل قول‌های مستقیم متنی و بصری نیز، استراتژی مکملی برای تقویت روایی یافته‌ها بوده است.

شکل ۱. پُست‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

یافته‌های پژوهش

چارچوب‌بندی جنگ در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در ایام جنگ ۱۲ روزه و رمضان در قالب چهار مقوله «تعریف مسئله»، «تشخیص علل»، «ارزشیابی اخلاقی» و «توصیه به راهکار» به این شرح قابل صورت‌بندی است:

مسئله جنگ از منظر محسن چاوشی

توصیف مسئله

¹ Organizing

² Global

³ Audit Trail

⁴ Peer Debriefing

جدول (۱) به سطح «توصیف» از مقوله کلان «تعریف مسئله» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان اختصاص یافته است. در این سطح از بررسی سه لایه زبان بصری، زبان شنیداری و زبان متنی پست‌های چاوشی، مضامین پایه استخراج شده‌اند و نحوه روایت چاوشی از مسئله جنگ توصیف شده است.

جدول ۱. «توصیف» مقوله کلان «تعریف مسئله» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

تعریف مسأله				
واحد تحلیل (پست)	داده‌های مستخرج			مضامین پایه
	زبان بصری	زبان شنیداری	زبان متنی	
۲	ابر و چند نور/ چراغ قرمز (هشدار)	لحن دردمند، بم و تحریرهای پرکشش (حسرت‌بار) خواننده در ادای عبارات زبانی؛ فضاسازی آوایی محزون	طرح پرسش «آخه من کجا برم؟» در مواجهه با جنگ و توصیف جهان خارج از مرزها به عنوان «زندان»	بازنمایی «تعلق به وطن» و نفی ایده «ترک وطن و مهاجرت»
۳	«رعدوبرق در تاریکی» + تصویرسازی از «نقشه نیلگون ایران» در دل ابرها در آسمان		استفاده از واژه‌های «ابر قدرتک» و «تسخیر»	بازنمایی تحقیرآمیز از «قدرت دشمن» و نفی ایده «تسخیرپذیری وطن آسمانی»
	نمایش جنگنده‌های نظامی خودی	طنین قدرتمند و پرفشار صدای خواننده	استفاده از واژه‌ها و عبارات «تهمینه» و «تهمتن» و «تاب آورده وطن» و «مادری شیرزن»	بازنمایی سلحشوری مردان و زنان و استقامت وطن در برابر دشمن
	غوطه‌ور شدن دورنمای شهر تهران در یک فیلتر غبارآلود		گزاره‌های «گریه‌ها کرده وطن» و «مام پردرد وطن»	بازنمایی رنج‌های تاریخی و آسیب‌های واردشده بر پیکره‌ی وطن در سایه جنگ
۴			اشاره به «تکه‌های پیکرمان»، «گیسوان دخترمان»، «کودک‌کشان» و «ظلم‌های بی‌حدشان»	بازنمایی جنایت دشمن علیه غیرنظامیان (کودک‌کشی) و تبدیل شدن محیط زندگی به قربان‌گاه
			اشاره به «خائن»، «مزدور جیره‌خوار»، «دست‌پخت اجنبی»	بازنمایی خطر خائنان داخلی که در میانه جنگ، به عنوان پیاده‌نظام بیگانگان عمل می‌کنند
۵	استفاده از عکس سیاه‌وسفید با کنتراست بالا از کودکان در فضایی محقر، هاله سنگین و قرمز تیره از بالای کادر به سمت پایین		اشاره به «سایه جنگ» و «از دست دادن خانه و ابتدایی‌ترین نیازها» در کپشن و «شرایط جنگی و اضطراری» در زیرنویس	بازنمایی پیامدهای ویرانگر جنگ و بروز بحران معیشتی و زیستی برای غیرنظامیان و خانواده‌ها
	زاویه دید از بالا به پایین دوربین (کوچک‌نمایی و تضعیف سوژه‌ها)، نگاه رو به پایین کودکان، شانه‌های افتاده، قطع تماس چشمی با مخاطب، و سایه‌ی محو از یک اسباب‌بازی (نماد کودکی از دست‌رفته)		نام بردن از گروه‌های در معرض خطر شامل «کودکان، سالمندان و مادران» در کپشن	بازنمایی انزوای روانی، آسیب‌پذیری کودکان، و استیصال اقشار بی‌دفاع جامعه در زیر فشار جنگ
۶		لحن دردمندانه و مرثیه‌خوان در آغاز قطعه	گزاره‌های «مدرسه‌های بی‌پناه»، «دخترکان بی‌گناه» و «چقدر آیه سوخته»	بازنمایی ابعاد هولناک جنایت جنگی دشمن علیه مراکز غیرنظامی و آموزشی و تبدیل جنگ به یک جنگ وجودی (کودک‌کشی و سوزاندن حیات انسانی)

تعریف مسأله				
واحد تحلیل (پست)	داده‌های مستخرج			مضامین پایه
	زبان بصری	زبان شنیداری	زبان متنی	
			(ارجاع به بمباران پیش‌دبستانی و دبستان شجره طیبه میناب توسط ارتش آمریکا در روز اول جنگ سوم و شهادت ده‌ها دانش آموز خردسال)	
		خروج از حالت محزون و رسیدن به لحن خشن و بغض‌آلود و فریادگونه	توصیف جریان خائن داخلی با صفات «دریدگان» پرغضب، «دهان نجس»، «مریض و واجب‌المطب» و «قماش تجزیه‌طلب» (اشاره به هتاک‌های رسانه‌ای اپوزیسیون و هدف آنها برای بالکانیزه کردن ایران)	بازنمایی تهدید ستون پنجم دشمن و شبکه‌های تجزیه‌طلب داخلی در بحبوحه تهاجم خارجی
۷	نمایش تخته‌سیاه خالی از حضور فیزیکی دانش‌آموزان و معلم، همراه با تخته‌پاک‌کن مستعمل (نماد توقف جریان آموزش)		عبارت «مدارس آسیب دیده» در مرکز قاب	بازنمایی خسارات جنگ و انهدام زیرساخت‌های آموزشی توسط ماشین جنگی دشمن

تحلیل مسئله

جدول (۲) به سطح «تحلیل» از مقوله کلان «تعریف مسئله» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان اختصاص یافته است. در این سطح مضمون فراگیر «جنگ تمام عیار دشمن علیه وطن» از طریق مضامین سازمان‌دهنده «خسارات مادی جنگ به اقشار آسیب‌پذیر»، «آسیب‌های غیرمادی جنگ به وطن»، «معرفی وطن‌پرستان»، «معرفی دشمن خارجی» و «معرفی دشمن داخلی» به عنوان تحلیل چاوشی از مسئله جنگ علیه ایران صورت‌بندی شده است.

جدول ۲. «تحلیل» مقوله کلان «تعریف مسئله» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

واحد تحلیل (پست)	مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضمون فراگیر	مؤلفه قاب‌بندی
۵	بازنمایی پیامدهای ویرانگر جنگ و بروز بحران معیشتی و زیستی برای غیرنظامیان و خانواده‌ها	خسارات مادی جنگ به اقشار آسیب‌پذیر	جنگ تمام عیار دشمن علیه وطن	ع
۷	بازنمایی خسارات جنگ و انهدام زیرساخت‌های آموزشی توسط ماشین جنگی دشمن	آسیب‌پذیر		
۳	بازنمایی رنج‌های تاریخی و آسیب‌های واردشده بر پیکره‌ی وطن در سایه جنگ	آسیب‌های غیرمادی جنگ به وطن		
۵	بازنمایی انزوای روانی، آسیب‌پذیری کودکان، و استیصال اقشار بی‌دفاع جامعه در زیر فشار جنگ			
۳	بازنمایی سلحشوری مردان و زنان و استقامت وطن در برابر دشمن			

مؤلفه قاب‌بندی	مضمون فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	واحد تحلیل (پست)
		معرفی وطن‌پرستان (ما)	تاکید بر «تعلق به وطن» و نفی ایده «ترک وطن و مهاجرت»	۲
		معرفی دشمن خارجی (آنها)	بازنمایی تحقیرآمیز از «قدرت دشمن» و نفی ایده «تسخیرپذیری وطن آسمانی»	۳
	بازنمایی جنایت دشمن علیه غیرنظامیان (کودک‌کشی) و تبدیل شدن محیط زندگی به قربان‌گاه		۴	
			بازنمایی ابعاد هولناک جنایت جنگی دشمن علیه مراکز غیرنظامی و آموزشی و تبدیل جنگ به یک جنگ وجودی (کودک‌کشی و سوزاندن حیات انسانی)	۶
	معرفی دشمن داخلی (آنها)	بازنمایی خطر خائنان داخلی که در میانه جنگ، به عنوان پیاده‌نظام بیگانگان عمل می‌کنند	۴	
		بازنمایی تهدید ستون پنجم دشمن و شبکه‌های تجزیه‌طلب داخلی در بحبوحه تهاجم خارجی	۶	

تفسیر مسئله

مضمون «خسارات مادی جنگ» با بازنمایی پیامدهای ویرانگر معیشتی و زیرساختی (نظیر نمایش کودکان در فضای محقر و اشاره به سلب نیازهای اولیه)، جنگ را به مثابه یک «تهدید وجودی» علیه حیات غیرنظامیان صورت‌بندی می‌کند تا حس مسئولیت‌پذیری مخاطب را تحریک نماید. در امتداد این تصویر، مضمون «آسیب‌های غیرمادی» با بهره‌گیری از نمادهای بصری (تهران غبارآلود) و لحن سوگوارانه، جنگ را در قامت یک «ترومای جمعی» و رنج تاریخی برای پیکره وطن بازنمایی می‌کند. این چارچوب‌بندی، ظرفیت آن را دارد که مخاطب را به هم‌دردی با وطن ترغیب کرده و مقاومت را به دفاع از کرامت جمعی گره بزند.

در محور صف‌بندی نیروها، مضمون «معرفی وطن‌پرستان» از طریق پیوند زدن سلحشوری (نمایش جنگنده‌ها و استعاره‌های اسطوره‌ای) با تعلق سرزمینی (نفی مهاجرت)، هویت «ما» را به مثابه جمعیتی یکپارچه و فداکار برمی‌سازد تا انگیزه مبارزه را طبیعی‌سازی کند. در مقابل، مضمون «معرفی دشمن خارجی» با اتخاذ رویکردی دوگانه شامل «تحقیر قدرت متجاوز» (ابرقدرتک) و «برجسته‌سازی جنایات غیرانسانی» (کودک‌کشی)، تلاش می‌کند ضمن تقلیل هراس عمومی، انزجار اخلاقی برای مقاومت را تشدید نماید. این صف‌بندی با برساخت گفتمانی «دشمن داخلی» کامل می‌شود؛ جایی که متن با کاربست برجسب‌هایی نظیر «مزدور جیره‌خوار»، سوژه‌های مخالف را در قامت پیاده‌نظام بیگانگان بازنمایی کرده و دلالت بر این دارد که هوشیاری در برابر جریان‌های هم‌سو با دشمن نیز ضرورتی حیاتی است.

در نهایت، از منظر «منطق غیاب»، سکوت آگاهانه این متون پیرامون پیچیدگی‌های سیاسی، اقتصادی و دیپلماتیک، نشان‌دهنده یک انتخاب استراتژیک است. این گزینش‌گری ظرفیت آن را دارد که موضوع جنگ را از یک مناقشه سیاسی به مسئله‌ای متحدکننده (دفاع از اصل وجود وطن) تبدیل کرده و تمرکز مخاطب را منحصرأ بر دفع فوری خطر حفظ نماید.

علل جنگ از منظر محسن چاوشی

توصیف علل

جدول (۳) به «توصیف» از مقوله کلان «تشخیص علل» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان اختصاص یافته است. در این سطح از بررسی سه لایه زبان بصری، زبان شنیداری و زبان متنی پست‌های چاوشی، مضامین پایه استخراج‌شده‌اند و ریشه‌ها و علل جنگ از منظر چاوشی توصیف شده است.

جدول ۳. «توصیف» مقوله «تشخیص علل» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

تشخیص علل				
واحد تحلیل (پست)	داده‌های مستخرج			مضامین پایه
	زبان بصری	زبان شنیداری	زبان متنی	
۳	رعدوبرق در تاریکی شب		«هیچ ابرقدرتی مرد تسخیرش نیست»	معرفی ابرقدرت‌ها به عنوان عاملان جنگ‌افروزی
۴		لحن خشمگین، تهاجمی و ریتم مارش‌گونه‌ی راک/تلفیقی	خطاب قرار دادن دشمن با عبارات «ابلیس‌زادگان پلید»، «بدترین اهل زمین» و «موش‌های شب‌زده»	معرفی ماهیت دشمن به عنوان نیروهای اهریمنی، پست و بزدل که از «شب» (تاریکی و پنهان‌کاری) برای تهاجم استفاده می‌کنند
		ریتم تند، تهاجمی، کوبنده و لحن معترض و قاطع خواننده	عبارات «جنگ جنگ تن به تن است»، «آزادگان کل جهان» و «فکری برای تربیت اقوام برده‌دار کنید»	ریشه‌یابی رفتار دشمن در خوی برده‌داری و استعمارگری نوین، و انفعال تماشاگران جهانی (دنیا فقط لب و دهن است)
		لحن معترض خواننده (تقیب) رفتار دشمن)	اشاره طعنه‌آمیز به گزاره «شیپور جنگ را زده و یکباره صلح می‌طلبید»	ریشه‌یابی و افشای فریبکاری و نفاق دشمن (آغازجنگ و سپس مظلوم‌نمایی و درخواست صلح در مواجهه با مقاومت)
۵	کشیده شدن یک فیلتر نوری قرمز از لبه بالایی کادر به سمت پایین (دلالت بر سنگینی خون‌بار سایه جنگ بر سر غیرنظامیان)		درج عبارت «در روزهایی که سایه‌ی جنگ بر زندگی‌ها افتاده» و «خانواده‌هایی که آرامش... را از دست داده‌اند» در کپشن	اشاره به «تحمیل جنگ» و «تجاوز دشمن خارجی» به عنوان علت اصلی نابودی آرامش و سلب نیازهای اولیه انسان‌ها
۶		صدای بم و زنگ‌دار و خش‌دار خواننده که همگام با اوج‌گیری موسیقی، ملتهب و بغض‌آلود و فریادگونه می‌شود	بیان «فراغت»، «برده‌داری نوین» و «خوردن تن جنین» (اشاره به «اهالی جزیره اپستین» به عنوان نماد فساد سیستماتیک و سوءاستفاده از کودکان در غرب)	ریشه‌یابی جنگ‌افروزی و قساوت دشمن در «استکبار و برده‌داری نوین» و افشای ماهیت پنهان غرب که در پس ادعای حقوق بشر، غرق در مفاسد ضدانسانی و کودک‌آزاری اپستینی است
		ادای واژه‌ها با فشار حنجره و رسیدن صدا به بالاترین سطح از تنش و اعتراض	اشاره به دشمنان داخلی با صفات «دریدگان پرغضب»، «دهان نجس»، «مریض و واجب‌المطب» و «قماش تجزیه‌طلب»	ریشه‌یابی رفتار هتاکانه و خیانت‌بار اپوزیسیون داخلی در قالب عارضه روانی و بیماری اجتماعی

تحلیل علل

جدول (۴) به سطح «تحلیل» از مقوله «تشخیص علل» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان اختصاص یافته است. در این سطح مضمون فراگیر «خوی شرور دشمنان خارجی در کنار روان بیمار خائنان داخلی» از طریق مضامین سازمان‌دهنده «ماهیت ضدانسانی دشمنان خارجی»، «ماهیت جنگ‌افروز، تجاوزگر و فریبکار دشمنان خارجی» و «انحطاط اخلاقی خائنان داخلی» به عنوان تحلیل چاوشی از علل جنگ علیه ایران صورت‌بندی شده است.

جدول ۴. «تحلیل» مقوله کلان «تشخیص علل» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

مؤلفه قاب‌بندی	مضمون فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	واحد تحلیل (پست)
عَلَل	خوی شرور دشمنان خارجی در کنار روان بیمار خائنان داخلی	ماهیت ضدانسانی دشمنان خارجی	معرفی ماهیت دشمن به عنوان نیروهای اهریمنی، پست و بزدل که از «شب» (تاریکی و پنهان‌کاری) برای تهاجم استفاده می‌کنند	۴
			ریشه‌یابی رفتار دشمن در خوی برده‌داری و استعمارگری نوین، و انفعال تماشاگران جهانی (دنیا فقط لب و دهن است)	۴
			ریشه‌یابی جنگ‌افروزی و قساوت دشمن در «استکبار و برده‌داری نوین» و افشای ماهیت پنهان غرب که در پس ادعای حقوق بشر، غرق در مفاسد ضدانسانی و کودک‌آزاری اهریمنی است	۶
		ماهیت جنگ‌افروز، تجاوزگر و فریبکار دشمنان خارجی	معرفی ابرقدرت‌ها به عنوان عاملان جنگ‌افروزی	۳
			اشاره به «تحمیل جنگ» و «تجاوز دشمن خارجی» به عنوان علت اصلی نابودی آرامش و سلب نیازهای اولیه انسان‌ها	۵
			ریشه‌یابی و افشای فریبکاری و نفاق دشمن (آغاز جنگ و سپس مظلوم‌نمایی و درخواست صلح در مواجهه با مقاومت)	۴
	انحطاط اخلاقی خائنان داخلی		ریشه‌یابی رفتار هتاکانه و خیانت‌بار اپوزیسیون داخلی در قالب عارضه روانی و بیماری اجتماعی	۶

تفسیر علل

براساس کنش‌های اینستاگرامی چاوشی، علل جنگ در این چارچوب‌بندی به این صورت قابل تفسیر است:

مضمون «ماهیت ضدانسانی دشمنان خارجی» با کاربری استعاره «شب» (پست ۴)، متجاوز را به مثابه نیرویی اهریمنی و پنهان‌کار بازنمایی می‌کند. چاوشی علت جنگ را در خوی «برده‌داری نوین» و «استکبار» غرب (پست‌های ۴ و ۶) ریشه‌یابی کرده و با گزاره «دنیا فقط لب و دهن است» (پست ۴)، انفعال نهادهای بین‌المللی را هم‌دستی ضمنی با تجاوز قلمداد می‌کند. افشای «مفاسد ضدانسانی و کودک‌آزاری» غرب در تقابل با واژگان تکان‌دهنده‌ای چون «کودک‌کشان» و «تکه‌های پیکرمان» (پست ۶)، علت بروز جنگ را مستقیماً به سرشت شیطانی «دیگری» خارجی پیوند می‌زند.

مضمون «ماهیت جنگ‌افروز و فریبکار دشمن»، از ذات متجاوز به کنش‌های او عبور می‌کند. وی ابرقدرت‌ها را «عاملان جنگ‌افروزی» (پست ۳) معرفی کرده و با نمایش فیلتر نوری قرمز، جنگ را عامل تحمیلی سلب آرامش غیرنظامیان (پست ۵) می‌داند. لایه پیچیده‌تر این تحلیل در افشای «نفاق دشمن» (پست ۴) نهفته است؛ چرخه‌ی «تجاوز، مواجهه با مقاومت، مظلوم‌نمایی و صلح‌طلبی نمایشی» که گفتمان بشردوستانه غرب را به چالش کشیده و تداوم بحران را در همین فریبکاری ریشه‌یابی می‌کند.

مضمون «انحطاط اخلاقی خائنان داخلی»، نقطه ثقل علیت را به عناصر موسوم به «مزدور» منتقل می‌سازد. چاوشی با کاربرد برجسب‌هایی چون «خائن» و «دست‌پخت اجنبی» (پست ۶)، رفتار اپوزیسیون را در قالب «عارضه روانی و بیماری اجتماعی»

چارچوب‌بندی می‌کند. این استراتژی، ضمن سلب مشروعیت سیاسی از مخالفان (با برچسب بیمار)، هم‌راستایی آنان با دشمن را به فروپاشی اخلاقی تھی از عقلانیت تقلیل می‌دهد تا روایتی منسجم از «دشمن ذاتاً شرور» و «مخالف ذاتاً بیمار» ترسیم گردد. در نهایت، واکاوی «منطق غیاب» نشان می‌دهد که چاوشی از نقد سیاست‌گذاری‌های داخلی یا کاستی‌های دیپلماتیک کاملاً پرهیز می‌کند. تمرکز انحصاری علیت بر متجاوز و خائن، یک سکوت استراتژیک برای محافظت از سرمایه اجتماعی است تا از طریق تعلیق نقدهای ساختاری به نفع یکپارچگی جامعه، تمام ظرفیت‌های انتقادی به سوی متجاوز هدایت شود.

قضاوت اخلاقی جنگ از منظر محسن چاوشی

توصیف قضاوت اخلاقی

جدول (۵) به «توصیف» مقوله کلان «قضاوت اخلاقی» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان اختصاص یافته است. در این سطح از بررسی سه لایه زبان بصری، زبان شنیداری و زبان متنی پست‌های چاوشی، مضامین پایه استخراج‌شده‌اند و عاملان علی و پیامدهای آنها مورد قضاوت اخلاقی قرار گرفته و از منظر چاوشی توصیف شده است.

جدول ۵. «توصیف» مقوله کلان «قضاوت اخلاقی» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

قضاوت اخلاقی				
واحد تحلیل (پست)	داده‌های مستخرج			مضامین پایه
	زبان بصری	زبان شنیداری	زبان متنی	
۱	تمرکز بر روی «دست‌های» در حال کنش نیکوکارانه و غیاب چهره‌های افراد: (بجز چهره پرت‌ه منسوب به امام علیه)	ریتم پرانرژی، سماع‌گونه و حماسی و سازبندی مبتنی بر کوبه‌های تند و پیوسته (دف و ضرب‌های سنتی)	تجلیل از «گمنامی» در کنشگری نیکوکارانه	
	قاب پرت‌ه منتسب به امام علی (ع) و تایپوگرافی «جمعیت حیدر» و زیرنویس «اطعام غدیر خم»	ریتم پرانرژی و سماع‌گونه و حماسی و سازبندی مبتنی بر کوبه‌های تند و پیوسته (دف و ضرب‌های سنتی)	«سیره علوی» به عنوان الگوی کنشگری نیکوکارانه	
۲	ویدئو فاقد تقطیع یا کات‌های پی‌درپی، یک نمای بلند و پیوسته، حرکت کُند دوربین بر فراز شهر، سرعت پایین تغییر در قاب (تداعی‌گر حس آرامش و سکون)	لحن استوار، قاطع و محزون خواننده (حزن صدا بیانگر اندوه ناشی از جنگ، و قاطعیت آن نشان‌دهنده اراده‌ی و تصمیم برای ماندن و ترک نکردن وطن)	تجلیل از «وفاداری به وطن» و «ماندن در وطن» و تقبیح «مهاجرت و ترک وطن» در هنگامه جنگ	
	نمایش جنگنده نظامی ایرانی بر روی باند فرودگاه	لحن قاطع، حماسی و بدون لرزش خواننده	اضافه‌کردن پسوند تحقیرآمیز و تصغیر «سکی» به واژه «ابرقدرت» (ابرقدرت‌کی) و اشاره	
۳			تحقیر هیمنه‌ی پوشالی نظامی دشمن و شکستن انگاره شکست‌ناپذیری دشمن	

قضاوت اخلاقی				
مضامین پایه	داده‌های مستخرج			واحد تحلیل (پست)
	زبان بصری	زبان شنیداری	زبان متنی	
	رعد و برق در تاریکی		به عبارت «مرد تسخیرش نیست»	
	تصویرسازی از «نقشه نیلگون ایران» در دل ابرها در آسمان		استفاده از واژه «مام» (مادر) برای وطن	
			استفاده از آرایه‌های تلمیحی و اسطوره‌ای «تهمینه» و «تهمتن» و واژه «شیرزن»	
			تجلیل از شجاعت اسطوره‌ای آحاد ملت و کنشگری حماسی «زنان و مردان» ایرانی در دفاع از وطن	
		لحن خشمگین، تهاجمی و ریتم مارش‌گونه‌ی راک	خطاب قرار دادن دشمن با عبارات «ابلیس‌زادگان پلید»، «بدترین اهل زمین» و «موش‌های شب‌زده»	
۴		ضربات آوایی محکم و پرتابی خواننده	اشاره به عبارات «آذیرهای ممنتدشان» و «سوراخ‌های گنبدشان»	تحقیر تکنولوژیک دشمن و بازنمایی هراس در جبهه دشمن
	جانمایی گرافیکی واژه «علاج» با ابعاد بزرگ در بطن نقشه ایران		اشاره به گزاره‌های «ما زنده‌ایم مثل امید» و «با ما رسیدگان به یقین»	تجلیل از دو خصیصه «امید» و «یقین» در جامعه و در مقابل دشمن
۵	کادر گرافیکی با رنگ سبز (نماد حیات و امید) در پایین تصویر		استفاده از گزاره‌های «انسانیت را زنده نگه داریم» و «بیش از هر زمان دیگری به همدلی و کنار با هم بودن نیاز داریم» در کپشن	تاکید بر «همبستگی» و «همدلی» و گر زدن مفهوم «زنده ماندن انسانیت» به «کنشگری نیکوکارانه» در بحبوحه‌ی جنگ
		آغاز قطعه با مرثیه‌خوانی دردمندانه و محزون (ارمغان بیگانگان نه رهایی، بلکه سوگ و ماتم بوده است)	گزاره طعنه‌آمیز «بیا کمک رسیده آه، سنگدلان رو سیاه»	تقبیح وعده‌های دروغین دشمن
۶		ادای واژه‌ها با فشار شدید حنجره و فریاد و تکرار سه‌باره واژه «وطن!» (بیانگر شدت انزجار و خشم راوی از خیانت وطن‌فروشان)	گزاره‌های «پشت به ساحت وطن»، «در التماس اهرمن» و «نمیزی! چرا بزنی!»	تقبیح اپوزیسیون که برای بمباران «وطن» شان به دشمن التماس می‌کنند

قضاوت اخلاقی				
مضامین پایه	داده‌های مستخرج			واحد تحلیل (پست)
	زبان بصری	زبان شنیداری	زبان متنی	
«تاب‌آوری و استقامت در برابر جفا» به تاسی از امام علی(ع)		اوج گرفتن بغض و استیصال در ادای نام «علی ع»	«صبر چگونه می‌کنی؟ بر این همه جفا علی، بغض چگونه؟ یاد بده به ما علی» (ارجاع به نهج البلاغه و توصیف امام علیع از صبر با وجود خار در چشم و استخوان در گلو)	
تقیب «تردید» و «خیانت»		سیر تصاعدی ضرب‌آهنگ از ملایم به سمت ضرب‌آهنگ سنگین و ملتهب (هرگونه بی‌طرفی و تردید را نفی می‌کند و شتونده را به اتخاذ مرزبندی با خائنان دعوت می‌کند)	«میان دشمن و وطن / ننگ بر آن که شک کند» و «ننگ بر آن که خواسته شمر به ما کمک کند»	
تاکید بر «امید» و «بازتولید اراده‌ی سازندگی» در دل جنگ	تمرکز بر روی کلمات «روشن» در مرکز تصویر، در پس‌زمینه‌ای «تیره»		استفاده از فعل مضارع «می‌سازیم» و تعبیر «فرزندان عزیز ایران» در کپشن	۷

تحلیل قضاوت اخلاقی

جدول (۶) به سطح «تحلیل» از مقوله کلان «افضاوت اخلاقی» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان اختصاص یافته است. در این سطح مضمون فراگیر «تجلیل از فضائل الهی و وطن پرستانه و نفی رذائل اهریمنی و خائنان» از طریق مضامین سازمان‌دهنده «تجلیل از خصائل نیکو و ویژگی‌های متعالی جامعه»، «معرفی سیره علوی به عنوان الگوی استقامت در برابرستم و کنشگری نیکوکارانه»، «تقیب رذائل دشمنان خارجی» و «تقیب رذائل خائنان داخلی» به عنوان تحلیل چاوشی از نحوه ارزشیابی اخلاقی جنگ صورت‌بندی شده است.

جدول ۶. «تحلیل» مقوله کلان «قضاوت اخلاقی» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

واحد تحلیل (پست)	مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضمون فراگیر	مؤلفه قاب‌بندی
۱	تجلیل از «گمنامی» در کنشگری نیکوکارانه	تجلیل از خصائل نیکو و ویژگی‌های	تجلیل از فضائل الهی و وطن پرستانه و	تجلیل از فضائل الهی و وطن پرستانه و
۲	تجلیل از «وفاداری به وطن» و «ماندن در وطن» و تقبیح «مهاجرت و ترک وطن» در هنگامه جنگ			

مؤلفه قاب‌بندی	مضمون فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	واحد تحلیل (پست)
	نفی رذائل اهریمنی و خائنانه	متعالی جامعه (ما)	اعطاء جایگاهی آسمانی به جغرافیای ایران و تأکید بر مفهوم «وطن» به مثابه «مادر»ی که مستحق دفاع است	۳
			تجلیل از شجاعت اسطوره‌ای آحاد ملت و کنشگری حماسی «زنان و مردان» ایرانی در دفاع از وطن	۳
			تجلیل از دو خصیصه «امید» و «یقین» در جامعه و در مقابل دشمن	۴
			تأکید بر «همبستگی» و «همدلی» و گره زدن مفهوم «زنده ماندن انسانیت» به «کنشگری نیکوکارانه» در بحبوحه‌ی جنگ	۵
			تأکید بر «امید» و «بازتولید اراده‌ی سازندگی» در دل جنگ	۷
			«سیره علوی» به عنوان الگوی کنشگری نیکوکارانه	۱
	تقیب رذائل دشمنان خارجی (آنها)	معرفی سیره علوی به عنوان الگوی «استقامت در برابرستم» و «کنشگری نیکوکارانه»	«تاب‌آوری و استقامت در برابر جفا» به تاسی از امام علی(ع)	۶
			تحقیر هیمنه‌ی پوشالی نظامی دشمن و شکستن انگاره شکست‌ناپذیری دشمن	۳
			مشروعیت‌زدایی از دشمن و سلب جایگاه انسانی از او به دلیل ارتکاب قساوت‌های بی‌حد	۴
			تحقیر تکنولوژیک دشمن و بازنمایی هراس در جبهه دشمن	۴
	تقیب رذائل خائنان داخلی (آنها)		تقیب وعده‌های دروغین دشمن	۶
			تقیب اپوزیسیون که برای بمباران «وطن» شان به دشمن التماس می‌کنند	۶
			تقیب «تردید» و «خیانت»	

تفسیر قضاوت اخلاقی

براساس کنش‌های اینستاگرامی چاوشی، مقوله ارزشیابی اخلاقی جنگ به این صورت قابل تفسیر است:

مضمون «تجلیل از خصائل نیکو جامعه»، شالوده اخلاقی روایت را برمی‌سازد. چاوشی در پست ۱، با نمایش تهیه انبوه غذا، «گمنامی» را فضیلتی در امدادسانی می‌داند. در پست ۲، با استفاده از نمادهای بصری هشداردهنده، «وفاداری به وطن» را انتخابی اخلاقی در برابر مهاجرت بازنمایی می‌کند. در پست ۳، با اعطای جایگاهی آسمانی به جغرافیای ایران و کاربرد واژگان اسطوره‌ای (تهمینه و تهمتن)، شجاعت ملت را می‌ستاید. این رویه ایجابی با تأکید بر «امید و یقین» در برابر تردید (پست ۴)، برجسته‌سازی «همبستگی» برای زنده نگه داشتن انسانیت (پست ۵) و دعوت به «بازتولید اراده سازندگی» در دل ویرانی‌ها (پست ۷) تکمیل می‌شود تا «ما»ی ایرانی، جامعه‌ای اخلاق‌مدار ترسیم گردد.

مضمون «معرفی سیره علوی»، بُعد استعلایی این قضاوت اخلاقی است. چاوشی در پست ۱، با ارجاع به «اطعام غدیر»، کنشگری بشردوستانه را از وظیفه‌ای مدنی به امتداد مناسب دینی ارتقا می‌دهد. این پیوند قدسی در پست ۶ به اوج می‌رسد: جایی

که فراخوان به «تاب‌آوری در برابر جفا» به تأسی از صبر امام علی(ع)، رنج جنگ را به آزمونی الهی بدل ساخته و مقاومت را به فریضه‌ای قدسی پیوند می‌زند.

رویه سلبی این روایت در مضمون «تقیب رذائل دشمنان خارجی» متجلی است. چاوشی با تحقیر هیمنه نظامی متجاوز (پست ۳) و برجسته‌سازی جنایاتی نظیر کودک‌کشی در پناه «شب» (پست ۴)، جایگاه انسانی دشمن را سلب می‌کند. همچنین با تقبیح وعده‌های دروغین غرب (پست ۶)، شکاف میان شعارهای بشردوستانه و عملکرد جنایتکارانه‌ی آنان را عریان می‌سازد. در مضمون «تقیب رذائل خائن داخلی»، در چارچوب بندی چاوشی، هم‌سویی با دشمن گناهی هم‌سنگ تجاوز ارزیابی می‌شود. در پست ۶، روایت او اپوزیسیون را به عنوان نوکرانی روسیاه بازنمایی می‌کند که برای بمباران وطنشان التماس می‌کنند. تقبیح «تردید» و پیوند آن با «خیانت» در همین پست، نشان می‌دهد که چاوشی در روایت‌پردازی خود، مرز اخلاقی را از تقابل با بیگانه، به تقابل درونی «یقین و تردید» گسترش می‌دهد.

در نهایت، در «لایه غیاب»، پرهیز آگاهانه از سوگواری جهان‌وطنانه برای تلفات جبهه مقابل، نشان‌دهنده انحصار حقانیت در مرزهای خودی است؛ سکوتی راهبردی که مانع از خلع سلاح روانی جامعه و ایجاد تردید در حقانیت دفاع ملی می‌گردد.

ارائه راهکار درباره جنگ از منظر محسن چاوشی

توصیف راهکار

جدول (۷) به سطح «توصیف» مقوله کلان «ارائه راهکار» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان اختصاص یافته است. در این سطح از بررسی سه لایه زبان بصری، زبان شنیداری و زبان متنی پست‌های چاوشی، مضامین پایه استخراج‌شده‌اند و راهکارهای ارائه شده درخصوص مسئله جنگ از منظر چاوشی توصیف شده است.

جدول ۷. «توصیف» مقوله کلان «ارائه راهکار» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

ارائه راهکار				
واحد تحلیل (پست)	داده‌های مستخرج			مضامین پایه
	زبان بصری	زبان شنیداری	زبان متنی	
۱	نمایش مراحل مختلف پخت تا بسته‌بندی غذا	ریتم پرانرژی و سماع‌گونه و حماسی و سازبندی مبتنی بر کوبه‌های تند و پیوسته (دف و ضرب‌های سنتی)	– عبارات «پخت و توزیع ۱۲۰۰ پرس غذا» در زیرنویس – عبارت «به لطف همراهی شما» در روز عید غدیر در کپشن	بهره‌گیری از ظرفیت مناسبت‌های دینی برای سازماندهی منابع، ایجاد همبستگی، تأمین مالی جمعی و کنشگری برای تأمین غذای نیازمندان
۳	نمایش جنگنده نظامی ایرانی در حال حرکت روی باند و ترکیب آن با سازه‌ای مستحکم و برافراشته (برج میلاد)	تسلط مطلق سازه‌های کوبه‌ای با فرمت مارش نظامی	«هیچ ابرقدرتی، مرد تسخیرش نیست»	رویاریویی سخت و تکیه به توان نظامی در برابر متجاوز
	ایستایی و ثبات دوربین (به‌ویژه در نماهای برج میلاد) در شب و روز (نماد ایستادگی در گذر زمان)		تأکید بر عبارت «تاب آورده وطن»	«مقاومت، تاب‌آوری و صبر» به عنوان راهکار عبور از بحران جنگ

ارائه راهکار				
مضامین پایه	داده‌های مستخرج			واحد تحلیل (پست)
	زبان متنی	زبان شنیداری	زبان بصری	
تهاجم (به‌جای انفعال) و ضرورت وادار کردن دشمن به فرار با اتکا به اتحاد ملی	فعل امری «شکار کنید» و «فرار کنید»	استفاده از ضربات کوبه‌ای سنگین و صدای خش‌دار و زنگ‌دار	درشت‌نمایی گرافیکی واژه «علاج» در بطن نقشه ایران	۴
رویارویی مستقیم با دشمن	عبارات «این جنگ جنگ تن به تن است»، «آزادگان کل جهان»		ترکیب گرافیکی واژه «علاج» با نقشه ایران	
واکنش تهاجمی، قاطع، کوبنده و مشروع به دشمن	استفاده از استعاره‌های دینی- نظامی «شمشیر خشم ما دو دم است»، «تیغ روز جزا» و فرمان «سجده به ذوالفقار کنید»	اوج گرفتن موسیقی مارش‌گونه، خشن و کوبنده		
برخورد با شبکه‌ی نفوذ و تصفیه‌ی مزدوران داخلی دشمن	فرمان «رحمی مباد بر ستم مزدور جیره‌خوار کنید» پس از خوابیدن «غبار فتنه»	لحن خشن و بدون انعطاف در صدای خواننده		
«توکل به خداوند» در جنگ	گزاره‌های «خدا مراقب ماست»، «از شر دشمنان چه هراس» و «تنها حساب بر نظر الطاف کردگار کنید»			
تأمین مالی جمعی و مشارکت جهت جبران خلأهای آسیب‌دیدگان از جنگ	عبارات «مشارکت در کمک...» در زیرنویس و عبارات «دست‌های یاری‌رسان ما» و فراخوان «بسم‌الله...» در کپشن		جانمایی درشت شماره کارت بانکی در کادر گرافیکی پایین تصویر	۵
رویکرد «انتظار فعال» و ترویج «موعودگرایی» و «مهدویت» به عنوان نیروی رهایی‌بخش	«بگو به منجی زمین، تمام دل‌شکستگان، منتظرند بعد از این»			۶
هشدار نسبت به «اندوه فلج‌کننده» و تأکید بر «نشاط و سرزندگی» به منظور خنثی‌سازی عملیات روانی دشمن	«بکش غم‌کشنده را» و «مبرز یاد خنده را»	ادای واژه‌ها با فشار حنجره و قدرت پرتابی توسط خواننده		
«توکل به خداوند» در جنگ	«خدا بس است بنده را» (ارجاع به آیه ۳۶ سوره زمر: «أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ» و مفهوم قرآنی «حَسْبَنَا اللَّهُ»)		تایپوگرافی درشت «حسبی الله» در بطن نقشه ایران با کادربندی نقوش کوفی مزین به نام علی (ع)	

ارائه راهکار				
واحد تحلیل (پست)	داده‌های مستخرج			مضامین پایه
	زبان بصری	زبان شنیداری	زبان متنی	
۷	چیدمان پلکانی و رو به پایین کلمات در مرکز قاب (تداعی‌کننده روی هم چیدن آجرها در فرآیند ساخت)		گزاره‌های «با هم می‌سازیم» و «آجر به آجر» در زیرنویس	«همبستگی ملی» و «کنشگری جمعی گام به گام» (آجر به آجر) برای ترمیم خرابی‌ها و سازندگی
	جانمایی شماره کارت بانکی در پایین تصویر		تکرار دعوت‌گونه‌ی «بسم الله» و شماره کارت» در کپشن	«تأمین مالی جمعی» برای بازسازی مدارس آسیب‌دیده

تحلیل راهکار

جدول (۸) به سطح «تحلیل» از مقوله کلان «ارائه راهکار» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان اختصاص یافته است. در این سطح مضمون فراگیر «استقامت فعال، همه‌حانه و درون‌زا» از طریق مضامین سازمان‌دهنده «پاسخ سخت و رویارویی با دشمن خارجی»، «برخورد بدون اغماض با خائنان»، «تقویت باورهای مصونیت‌آور برای ایستادگی» و «همبستگی و همیاری برای امداد رسانی و بازسازی» به عنوان تحلیل چاوشی از راهکارهای قابل ارائه در این دو جنگ صورت‌بندی شده است.

جدول ۸. «تحلیل» مقوله کلان «ارائه راهکار» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

مؤلفه قاب‌بندی	مضمون فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	واحد تحلیل (پست)
راهکار درون‌زا	استقامت فعال، همه‌حانه و درون‌زا	پاسخ سخت و رویارویی با دشمن خارجی	رویارویی سخت و تکیه به توان نظامی در برابر متجاوز	۳
			تهاجم (به جای انفعال) و ضرورت وادار کردن دشمن به فرار با اتکا به اتحاد ملی	۴
			رویارویی مستقیم با دشمن	۴
			واکنش تهاجمی، قاطع، کوبنده و مشروع به دشمن	۴
	تقویت باورهای مصونیت‌آور برای ایستادگی	برخورد بدون اغماض با خائنان	برخورد با شبکه‌ی نفوذ و تصفیه‌ی مزدوران داخلی دشمن	۴
			«مقاومت، تاب‌آوری و صبر» به عنوان راهکار عبور از بحران جنگ	۳
		تقویت باورهای مصونیت‌آور برای ایستادگی	«توکل به خداوند» در جنگ	۴
				۶
			رویکرد «انتظار فعال» و ترویج «موعودگرایی» و «مهدویت» به عنوان نیروی رهایی‌بخش	۶
			هشدار نسبت به «اندوه فلج‌کننده» و تأکید بر «نشاط و سرزندگی» به منظور خنثی‌سازی عملیات روانی دشمن	۶

مؤلفه قاب‌بندی	مضمون فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	واحد تحلیل (پست)
		همبستگی و همیاری برای امدادسانی و بازسازی	بهره‌گیری از ظرفیت مناسبت‌های دینی برای سازماندهی منابع، ایجاد همبستگی، تأمین مالی جمعی و کنشگری برای تأمین غذای نیازمندان	۱
			تأمین مالی جمعی و مشارکت جهت جبران خلأهای آسیب‌دیدگان از جنگ	۵
			«همبستگی ملی» و «کنشگری جمعی گام‌به‌گام» (آجر به آجر) برای ترمیم خرابی‌ها و سازندگی	۷
			«تأمین مالی جمعی» برای بازسازی مدارس آسیب‌دیده	۷

تفسیر راهکار

مقوله ارائه راهکار در قاب‌بندی‌های رسانه‌ای چاوشی به این صورت قابل تفسیر است:

در مضمون «پاسخ سخت و رویارویی با دشمن»، راهبرد «استقامت فعال» در قالب گزینه‌های تهاجمی صورت‌بندی می‌شود. در پست ۳، تلفیق بصری جنگنده و برج میلاد با موسیقی مارش‌گونه و گزاره‌ی «هیچ ابرقدرتی مرد تسخیرش نیست»، منطق واکنش قاطع را قاب‌بندی می‌کند. پست ۴ با درشت‌نمایی واژه «علاج» بر نقشه ایران در کنار موسیقی کوبنده و فرمان «شکار کنید» و «فرار کنید»، ایده رویارویی مستقیم و وادار کردن دشمن به عقب‌نشینی را برجسته می‌سازد.

مضمون «برخورد بدون اغماض با خائنان» در محتوای پست ۴، لزوم استقامت را به عرصه‌ی داخلی بسط می‌دهد. لحن خشن خواننده و تأکید بر تقابل با «شبه نفوذ» و «مزدور جیره‌خوار»، دلالت بر این دارد که در این چارچوب‌بندی، طرد عناصر هم‌سو با دشمن به عنوان پیش‌شرط اساسی امنیت ملی معرفی شده است.

مضمون «تقویت باورهای مصونیت‌آور»، بنیان روان‌شناختی مقاومت را از طریق رویکردهای متفاوتی بر ساخت می‌کند. در پست ۳، نماد پایداری برج میلاد استعاره‌ای برای تاب‌آوری است. بازنمایی پست ۴ با تأکید بر «توکل به خداوند»، قاطعیت میدانی را به ایمان‌گره می‌زند. در پست ۶ کاربرد تایپوگرافی «حسبی‌الله» در کنار ترویج «موعودگرایی» و هشدار علیه «اندوه فلج‌کننده»، راهکاری برای خنثی‌سازی عملیات روانی دشمن و تبدیل انتظار به نیروی محرکه ارائه می‌دهد.

مضمون «همبستگی و همیاری برای امدادسانی»، زیست اجتماعی را محور راهکارهای مدنی قرار می‌دهد. پست ۱ با نمایش پخت انبوه غذا، چارچوبی از کنش‌گری سازمان‌یافته‌ی دینی ارائه می‌دهد. پست ۵ مستقیماً بر سازوکار اقتصادی متمرکز شده و با جانمایی صریح شماره کارت، تأمین مالی جمعی را در کانون توجه می‌آورد. پست ۷ نیز با استعاره بصری «چیدمان پلکانی کلمات» و گزاره «آجر به آجر»، استراتژی بازسازی ویرانی‌ها با اتکا به اراده جمعی را به تصویر می‌کشد.

در نهایت، واکاوی «لایه غیاب» نشان می‌دهد که در این قاب‌بندی‌ها، مفاهیمی چون مذاکره، دیپلماسی و استمداد بین‌المللی به چشم نمی‌خورد. این سکوت حاکی از آن است که در چارچوب‌بندی چاوشی، سازوکارهای مرسوم جهانی در برابر تهدیدات وجودی فاقد کارایی ارزیابی شده و بقا منحصراً در ظرفیت‌های درون‌زا جستجو می‌شود.

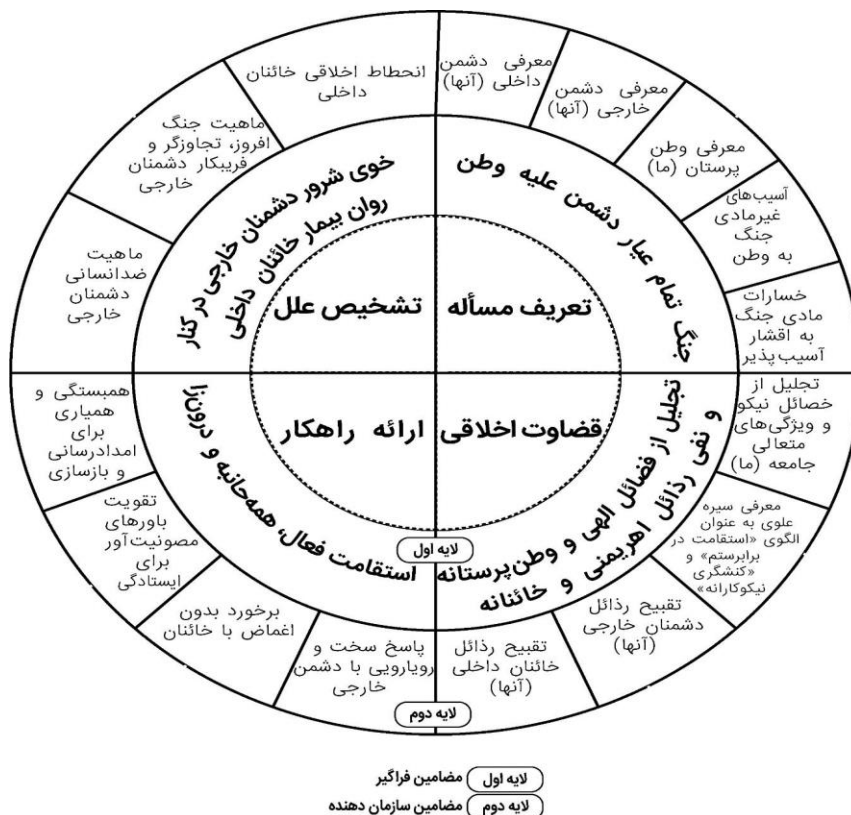
بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر در پاسخ به چگونگی صورت‌بندی کنش‌گری اینستاگرامی محسن چاوشی در خلال جنگ‌های ۱۲ روزه و رمضان، نشان داد که این سلبی‌تی با عبور از مرزهای واسطه‌گری فرهنگی، در مقام «عامل روایت‌ساز» ظاهر شده است. بر پایه مدل

چارچوب‌بندی انتمن، چاوشی با تلفیق ترانه و دلالت‌های دیداری-شنیداری، روایتی منسجم ارائه داد که معطوف به برساخت هویت ملی و ارزش‌های اخلاقی بود. دستاورد اصلی او، نه سازماندهی میدانی، بلکه بهره‌گیری از پلتفرم اینستاگرام به میدانی برای «روایت‌سازی گفتمانی» و «بازنمایی اثربخش کنش‌گری» بوده است.

در بازخوانی مفاهیم شهرت دیجیتال، چاوشی از تعاملات روزمره متجلی در «میکروسلبیتی‌ها» و همچنین اشتراک‌گذاری تجربیات زیسته‌ی «بلاگرها» فاصله می‌گیرد. او با حفظ فاصله زیبایی‌شناختی یک «سلبیتی اکتسابی»، جنگ را در ساحتی اسطوره‌ای و حماسی قاب‌بندی می‌کند. با این وجود، وی از نفوذ یک «اینفلوئنسر» برای پیشبرد «استقامت همه‌جانبه» و تأمین مالی جمعی بهره می‌برد، بی‌آنکه به تجاری‌سازی تقلیل یابد. این ترکیب نشان می‌دهد که چاوشی چگونه «برند شخصی» تثبیت‌شده‌اش (هنرمندی دردمند، حماسه‌سرا و ریشه‌دار در باورهای دینی) را به عنوان سرمایه‌ای نمادین به کار می‌گیرد تا روایت خود را از واکنشی صرفاً عاطفی، به مرجعی معنابخش ارتقا دهد.

در نهایت، چاوشی با کاربست هم‌زمان چهار مقوله «تعریف مسئله»، «تشخیص علل»، «ارزشیابی اخلاقی» و «توصیه به راهکار»، تصویری تمام‌عیار از جنگ به مثابه یک تهدید وجودی ترسیم نمود و مخاطب را به مشارکت عاطفی، اخلاقی و نیکوکارانه فراخواند. نمودار (۱) چارچوب‌بندی مضامین فراگیر و سازمان‌دهنده در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در ایام جنگ ۱۲ روزه و رمضان را نشان می‌دهد.

نمودار ۱. چارچوب‌بندی مضامین «فراگیر» و «سازمان‌دهنده» در کنش‌های اینستاگرامی محسن چاوشی در جنگ ۱۲ روزه و رمضان

یافته‌های پژوهش درخصوص «تعریف مسئله» نشان می‌دهد که هسته مرکزی چارچوب‌بندی چاوشی، بازنمایی «جنگ تمام‌عیار دشمن علیه وطن» است. او با برجسته‌سازی توأمان خسارات مادی (پیامدهای ویرانگر برای غیرنظامیان) و آسیب‌های ناملموس

(رنج‌های تاریخی وطن)، در کنار تقابل مدافعان با بیگانگان، روایتی خلق می‌کند که در آن، جنگ صرفاً یک چالش سیاسی نیست؛ بلکه یک تهدید وجودی برای نابودی موجودیت ملی است که نیازمند اقدام فوری و بشردوستانه نیز هست.

درخصوص «تشخیص علل»، وی با کاربست واژگان و نمادهایی چون «برده‌داری نوین» و «اهالی جزیره اپستین»، متجاوز خارجی را نه یک رقیب نظامی، بلکه موجودیتی اهریمنی و فاقد جوهر انسانی توصیف می‌کند. هم‌زمان، جریان‌های اپوزیسیون و مخالفان داخلی با برجسب‌هایی نظیر «ستون پنجم» در روایت او هدف قرار می‌گیرند. همچنین هم‌سویی مخالفان با دشمن، نه یک کنش سیاسی، بلکه نوعی «عارضه روانی و بیماری اجتماعی» بازنمایی می‌شود. این تصویرسازی دوگانه (متجاوز ذاتاً شرور و خائن ذاتاً بیمار)، علل بروز و تداوم بحران را در انحطاط اخلاقی ریشه‌یابی می‌کند.

درخصوص «ارزشیابی اخلاقی»، تقابلی نظام‌مند میان فضایل و رذایل شکل می‌گیرد. چاوشی اعمال دشمن (مانند کودک‌کشی و نابودی حیات انسانی) را در قاب شرّ مطلق قرار داده و در مقابل، وفاداری به وطن و همبستگی را به‌عنوان فضایل جبهه‌ی خودی می‌ستاید. نکته مهم آنکه وی مرزهای اخلاقی را از تقابل با بیگانه فراتر برده و تقابل درونی «یقین در برابر تردید» را در داخل جامعه برجسته می‌سازد. افزون بر این، با پیوند زدن کنش‌های خیرخواهانه به شعائر دینی، کمک به آسیب‌دیدگان را از یک مسئولیت صرفاً مدنی، به یک فریضه دینی-اجتماعی ارتقا می‌دهد.

درخصوص «توصیه به راهکار»، او مخاطبان را به یک گفتمان وطن‌دوستانه‌ی فعال، تأمین مالی جمعی و دفاع همه‌جانبه فرامی‌خواند و «مقاومت و استقامت درون‌زا» را یگانه الزام برای رهایی معرفی می‌کند.

شاکله‌ی این روایت شامل «غیاب و سکوت‌های معنادار» نیز می‌شود. چاوشی از نقد برخی سیاست‌های داخلی، بررسی علل اقتصادی جنگ، یا طرح برخی تصمیمات در عرصه سیاست امتناع می‌ورزد. این غیاب خودخواسته در میانه یک جنگ تمام‌عیار، انتخابی راهبردی برای حفظ انسجام ملی است. بدین‌گونه او با تعلیق برخی مباحث مناقشه‌برانگیز، از تقلیل یافتن یک تهدید ملی به رقابت‌های سیاسی جلوگیری می‌کند تا تمام ظرفیت‌های نمادین جامعه، بر حفظ تاب‌آوری و دفع خطر بیگانه متمرکز بماند.

همچنی یافته‌های این مطالعه، ماهیت کنش‌گری محسن چاوشی را در پرتو ادبیات نظری موجود تبیین و صورت‌بندی می‌کند. برخلاف الگوهای رایج بشردوستانه یا محیط‌زیستی، کنش‌گری او از طریق تلفیق نمادهای بصری و استعاره‌های موسیقایی، صرفاً بازتاب واقعیت نیست، بلکه برسازنده معنا و هویت است. در واقع، او با بهره‌گیری از ظرفیت‌های چندوجهی اینستاگرام، در جایگاه یک «عامل روایت‌ساز» تلاش می‌کند به این دو نبرد معنا ببخشد.

در قیاس با الگوهای جهانی نیز، کنش‌گری او ماهیتی متمایز دارد؛ برخلاف چهره‌هایی چون آلا پوگاچوا که در قامت «واسطه‌گر فرهنگی» صدای اعتراض علیه حاکمیت خودی می‌شوند، چاوشی راوی مقاومت ملی در برابر متجاوز خارجی است. همچنین بر اساس شکاف نظری رزاموند میان «جهان‌وطن‌گرایی و جماعت‌گرایی»، او برخلاف سلبریتی‌های جهان‌وطن‌گرا، نماینده تمام‌عیار قطب «جماعت‌گرا» است که تعهد اخلاقی‌اش معطوف به جغرافیای خودی است. این مختصات، الگوی نوینی را تحت عنوان «سلبریتی جماعت‌گرا در جنگ‌های تدافعی» صورت‌بندی می‌کند؛ الگویی که در آن کنش‌گر با عبور از ژست‌های جهان‌وطنانه، سعی در ایفای نقش به‌عنوان لنگرگاه انسجام ملی و معمار روایت مقاومت دارد.

این پژوهش با کاربست تحلیل مضمون چندوجهی و مدل انتمن، ظرفیت تبیینی بالای این رویکرد را در واکاوی روایت‌سازی فضای مجازی نشان داد. با این حال، تمرکز بر یک چهره خاص و یک پلتفرم واحد، اگرچه به افزایش عمق تحلیلی انجامید، اما تعمیم‌پذیری یافته‌ها را محدود ساخت. مطالعات آتی می‌توانند با گسترش دامنه پژوهش به سایر سلبریتی‌ها و همچنین سنجش نحوه دریافت و تفسیر مخاطبان، این مسیر را بسط دهند. در مجموع، پژوهش حاضر گامی اساسی در جهت فهم چگونگی نقش‌آفرینی روایت‌ساز یک هنرمند ایرانی در یک عرصه سرنوشت‌ساز ملی محسوب می‌شود.

منابع

- آسابرگر، آرتور. (۱۳۸۰). روایت در فرهنگ عامیانه، رسانه و زندگی روزمره (محمد رضا لیراوی، مترجم). سروش.
- اجاق، زهرا (۱۴۰۱). زبان رنج: تحلیل چارچوب مسئله فقر و فقر در رسانه‌های برخپ ایران. بررسی مسائل اجتماعی ایران، ۱۳ (۱)، ۶۹-۱۰۳.
- doi: 10.22059/ijsp.2022.90396
- اردکانی فرد، زهرا، و رضوی‌زاده، ندا (۱۳۹۹). الگوهای «خودبازنمایی» سلبریتی‌های ایرانی در شبکه اجتماعی اینستاگرام. مطالعات رسانه‌های نوین، ۶ (۲۲)، ۲۴۰-۲۱۷.
- doi: 10.22054/nms.2021.32891.503
- افخمی، حسینعلی، و زابلی‌زاده، اردشیر (۱۳۹۲). استفاده از نظریه چارچوب‌بندی در تبیین اثرات اخبار (مفاهیم و پژوهش‌ها). پژوهش‌های ارتباطی، ۲۰ (۲)، ۱۴۶-۱۲۱.
- ذکایی، محمدسعید، و ویسی، سیمین (۱۴۰۲). سلبریتی‌های ایرانی: گونه‌ها، استراتژی‌ها و تعاملات. فصلنامه مطالعات فرهنگ و ارتباطات، ۲۴ (۶۴)، ۷-۳۹.
- doi: 10.22083/jccs.2023.399337.3747
- ساروخانی، باقر (۱۳۸۸). روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی (ویرایش دوم، جلد ۱). انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- سیلوربلات، آرت، و دیگران (۱۳۹۳). رویکردهایی به سواد رسانه‌ای (امیر یزدیان، مترجم). مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما.
- عباسی، عاطفه، و جعفری، علی (۱۳۹۹). تاثیر کنش‌های اینستاگرامی سلبریتی‌ها بر سبک زندگی کاربران ایرانی. پژوهش‌های ارتباطی، ۲۷ (۱)، ۳۳-۵۴.
- doi: cr.2020.115505.1937/10.22082
- کوهستانی، سمانه، علیخواه، فردین، افقی، نادر، و حلاج‌زاده، هدی (۱۴۰۲). از معمولی به خرده‌سلبریتی: سنخ‌شناسی خرده‌سلبریتی‌های اینستاگرامی در ایران. مطالعات رسانه‌های نوین، ۹ (۳۳)، ۱۲۳-۱۷۴.
- doi: 10.22054/nms.2023.71996.1518
- محمودپور، احمد (۱۳۹۰). روش تحقیق کیفی: ضد روش ۲: مراحل و رویه‌های عملی در روش‌شناسی کیفی (چاپ دوم، جلد ۲). جامعه‌شناسان.
- محمودی، بهارک (۱۴۰۴). مطالعه تصویر «استاد دانشگاه» در شبکه اجتماعی اینستاگرام. مطالعات رسانه‌های نوین، ۱۱ (۴۲)، ۶۱-۹۶.
- doi: 10.22054/nms.2024.77131.1650
- معتمدنژاد، کاظم، و مهدیزاده، محمد (۱۳۸۵). بازنمایی ایران در مطبوعات غرب: تحلیل انتقادی گفتمان نیویورک تایمز، گاردین، لوموند و دی‌وست. فصلنامه علمی پژوهشی علوم اجتماعی، ۱۳ (۳۶)، ۱-۳۵.
- Dor: 20.1001.1.17351162.1385.13.36.1.5
- مولایی، محمد مهدی (۱۳۹۵). گردش فرهنگ سلبریتی در رسانه‌های اجتماعی: مطالعه فعالیت سلبریتی‌های ایرانی و هواداران‌شان در اینستاگرام. جامعه، فرهنگ و رسانه، ۵ (۲۱)، ۵۷-۸۰.
- Dor: 20.1001.1.38552322.1395.5.21.3.3
- مؤمنی، علی، و بهار، مهری (۱۴۰۴). کنش‌های نیکوکارانه سلبریتی‌گونه در اینستاگرام: مطالعه موردی خرده‌سلبریتی حمید بیری. فصلنامه مطالعات وقف و امور خیریه، ۳ (۱)، ۸۹-۱۱۰.
- doi: 10.22108/ECS.2025.143483.1123
- مهدی‌زاده، سید محمد (۱۳۸۷). رسانه‌ها و بازنمایی. دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها.

- Afkhami, H., & Zabolizadeh, A. (2013). Applying framing theory to explain news effects. *Communication Research*, 20(2), 121–146. **[In Persian]**
- Ardakanifard, Z., & Razavizadeh, N. (2020). Patterns of “self-presentation” of Iranian celebrities on Instagram. *New Media Studies*, 6(22), 217–240. doi:10.22054/nms.2021.32891.503 **[In Persian]**
- Asa Berger, A. (2001). *Narratives in popular culture, media, and everyday life* (M. R. Liravi, Trans.). Soroush. **[In Persian]**
- Boyd, d. m., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), 210–230. doi:10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x
- Bussie, B. (2018). *How celebrities like Beyonce use social media to influence effective charitable chang* [Master's thesis, Southern Illinois University Carbondale].
- Jeffreys, E., & Allatson, P. (2015). Celebrity philanthropy: An introduction. In E. Jeffreys & P. Allatson (Eds.), *Celebrity philanthropy* (pp. 1-17). Intellect.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, 43 (4), 51-58.
https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x
- Entman, R. M. (2008). Theorizing mediated public diplomacy: The U.S. case. *The International Journal of Press/Politics*, 13 (2), 87-102.
doi: 10.1177/1940161208314657
- Hall, S. (1997). The work of representation. In S. Hall (Ed.), *Representation: Cultural representations and signifying practices* (pp. 13–74). Sage.
- Khamis, S., Ang, L., & Welling, R. (2017). Self-branding, ‘micro-celebrity’ and the rise of social media influencers. *Celebrity Studies*, 8 (2), 191-208. https://doi.org/10.1080/19392397.2016.1218292
- Kim, H. (2024). Hashtag activism for global governance through celebrity diplomacy: The collaboration between UNICEF and BTS. *Korean and Global Affairs*, 8 (3), 959–992. doi: 10.22718/kg.2024.8.3.035
- Klüser, K. J. (2025). From entertainment to engagement? Entertainment figures’ political messaging and audience responses in the digital age. *Political Communication*, 42 (5), 1-19. https://doi.org/10.1080/10584609.2025.2498526
- Kouhestani, S., Alikhah, F., Ofoqi, N., & Hallajzadeh, H. (2023). From ordinary to micro-celebrity: Typology of Instagram micro-celebrities in Iran. *New Media Studies*, 9(33), ۱۲۳-۱۷۴. doi:10.22054/nms.2023.71996.1518 **[In Persian]**
- Look to the Stars. (n.d.). Home. Retrieved May 8, 2026, from https://www.looktothestars.org/
- Mahmoudi, B. (2025). Studying the image of the “university professor” on Instagram. *New Media Studies*, 11(42), 61–96. doi:10.22054/nms.2024.77131.1650 **[In Persian]**
- Mehdizadeh, S. M. (2008). *Media and representation*. Center for Media Studies and Development. **[In Persian]**
- Miazhevich, G. (2025). Alla Pugacheva: Russian high-profile Celebrity as a Mediator of Anti-war Sentiment. *Problems of Post-Communism*, 72(5), 441-449. https://doi.org/10.1080/10758216.2025.2458870
- McDermott, V. (2024). Framing, agency, and athlete activism: The case of Simone Biles at the 2020 Olympics. *Public Relations Review*, 50 (2), 102457. https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2024.102457
- Mohammadpour, A. (2011). *Qualitative research method: Counter-method 2; Practical stages and procedures in qualitative methodology* (2nd ed., Vol. 2). Jameenshenasan. **[In Persian]**
- Molaei, M. M. (2016). Circulation of celebrity culture in social media: A study of the activity of Iranian celebrities and their fans on Instagram. *Society, Culture & Media*, 5(21), 57–80. Dor: 20.1001.1.38552322.1395.5.21.3.3 **[In Persian]**
- Momeni, A., & Bahar, M. (2025). Celebrity-like philanthropic actions on Instagram; Case study: Micro-celebrity Hamid Babri. *Endowment and Charity Studies*, 3(1), 89–110. doi:10.22108/ECS.2025.143483.1123 **[In Persian]**
- Motamednejad, K., & Mehdizadeh, M. (2006). Representation of Iran in the Western press: Critical discourse analysis of The New York Times, The Guardian, Le Monde, and Die Welt. *Journal of Social Sciences*, 13(36), 1–35. Dor: 20.1001.1.17351162.1385.13.36.1.5 **[In Persian]**

- Ojagh, Z. (2022). Language of suffering: Frame analysis of the issue of poverty and the poor in Iranian online media. *Iranian Journal of Social Issues*, 13(1), 69–103. doi: 10.22059/ijsp.2022.90396 **[In Persian]**
- Olwage, G. (2021). The Spanish War as Dress Rehearsal for Paul Robeson's Political Song. *Journal of War & Culture Studies*, 14 (4), 390–407. <https://doi.org/10.1080/17526272.2021.1950956>
- Rojek, C. (2012). *Fame attack: The inflation of celebrity and its consequences*. Bloomsbury Academic.
- Sarokhani, B. (2009). *Research methods in social sciences* (2nd ed., Vol. 1). Institute for Humanities and Cultural Studies. **[In Persian]**
- Scheufele, D. A., & Tewksbury, D. (2007). Framing, Agenda setting, and Priming: The Evolution of Three Media Effects Models. *Journal of Communication*, 57 (1), 9-20. doi:10.1111/j.1460-2466.2006.00326.x
- Silverblatt, A., et al. (2014). *Approaches to media literacy* (A. Yazdian, Trans.). IRIB Islamic Research Center. **[In Persian]**
- Tsaliki, L., Frangonikolopoulos, C. A., & Huliaras, A. (Eds.). (2011). *Transnational celebrity activism in global politics: Changing the world? Intellect*.
- Yang, G. (2016). Narrative agency in hashtag activism: The case of #BlackLivesMatter. *Media and Communication*, 4(4), 13-17. <https://doi.org/10.17645/mac.v4i4.692>
- Xue, Q. (2023). *The Culture of Celebrity Philanthropy in China's Entertainment Industry: The Interplay of Politics, Culture, and Social Media in Promoting Socialist Values on Weibo* [Doctoral dissertation, University of Sheffield].
- Zokaei, M. S., & Veisi, S. (2023). Iranian celebrities: Types, strategies, and interactions. *Culture and Communication Studies*, 24(64), 7–39. doi: 10.22083/jccs.2023.399337.3747 **[In Persian]**